

**Üstün Yetenekli Çocukların Keşfi, Eğitimleriyle İlgili Sorunların Tespiti  
ve Ülkemizin Gelişimine Katkı Sağlayacak Etkin İstihdamlarının  
Sağlanması Amacıyla Kurulan  
Meclis Araştırması Komisyonunun (10/136,176,177,178,179,180,181)  
Genel Kurul görüşme tutanakları**

**6 Mart 2012 Salı  
BİRİNCİ OTURUM  
Açılma Saati: 15.03**

**BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet SAĞLAM  
KÂTİP ÜYELER: Tanju ÖZCAN (Bolu), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Alınan karar gereğince, gündemin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmına geçiyoruz.

Bu kısmın 136’ncı sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Halide İncekara ve 27 milletvekilinin (10/136) ve bugün okunarak bilgiye sunulan, Konya Milletvekili Kerim Özkul ve 25 milletvekilinin (10/176), Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu ve 21 milletvekilinin (10/177), Adana Milletvekili Ali Halaman ve 20 milletvekilinin (10/178), Yalova Milletvekili Temel Coşkun ve 23 milletvekilinin (10/179), Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan’ın Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına verdiği (10/180) ve Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve 22 milletvekilinin (10/181) esas numaralı üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimleriyle ilgili sorunların tespiti ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak etkin istihdamlarının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin birlikte yapılacak görüşmelerine başlıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet? Yerinde.

Meclis araştırma önergeleri daha önce Genel Kurulda okunduğundan tekrar okutmayacağım.

İç Tüzük’ümüze göre Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunda sırasıyla Hükûmete, siyasi parti gruplarına ve önergelerdeki birinci imza sahibine veya onların göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir.

Konuşma süreleri Hükûmet ve gruplar için yirmişer dakika, önerge sahipleri için onar dakikadır.

Şimdi, söz alan sayın milletvekillerinin isimlerini okuyacağım.

Hükûmet adına Sayın Millî Eğitim Bakanı Ömer Dinçer; gruplar adına, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Aytuğ Atıcı, Mersin Milletvekili; Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hasip Kaplan, Şırnak Milletvekili; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Zühal Topcu, Ankara Milletvekili; AK PARTİ Grubu adına Zeynep Armağan Uslu, Şanlıurfa Milletvekili.

Önerge sahipleri: Halide İncekara, İstanbul; Kerim Özkul, Konya; Tülay Selamoğlu, Ankara; Mesut Dedeoğlu, Kahramanmaraş; Temel Coşkun, Yalova; Sebahat Tuncel, İstanbul; Recep Gürkan, Edirne.

Şimdi ilk söz Sayın Millî Eğitim Bakanı Ömer Dinçer’in.

Buyurun Sayın Bakanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ÖMER DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok değerli arkadaşlar, bugün ülkemiz için gerçekten önemli olan bir konuyu hep birlikte görüşeceğiz. Hakikaten bu zamana kadar konuyla alakalı pek çok çalışma yapılmış olmasına rağmen bugünden sonra da yine hâlâ birçok çalışmayı yapmaya ihtiyacımız olduğu, bu çalışmalarını başardığımız takdirde de katma değerinin çok yüksek olacağı bir konuyu birlikte tartışıyoruz.

Çok değerli arkadaşlar, siz de biliyorsunuz, aslında Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde Özel Eğitim Genel Müdürlüğü bulunmaktadır. Özel Eğitim Genel Müdürlüğü, daha önceki dönemler içerisinde ağırlıklı olarak engelli öğrencilerimizin eğitimi ve geliştirilmesiyle ilgili konular üzerinde

odaklaşmışken zaman zaman yahut da belirli oranlarda da özel yetenekli çocuklarımızın eğitimi ve gelişimi üzerine programlar yürütmekteydi. Bundan birkaç ay önce 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Millî Eğitim Bakanlığında yaptığımız yeniden yapılandırma süreci içerisinde özel yeteneklere sahip çocuklarımızın eğitimiyle ilgili özel bir birim kurduk. Özel Yetenekler Grup Başkanlığı isminin verdiğimiz bir grupta, biz, aslında, bugün üzerinde konuşacağımız konunun farkında olarak bu alanda gelişme sağlamak üzere çalışmalar yapacağımız bir ekibi de oluşturmuş bulunuyoruz. Bu açıdan bakıldığında Millî Eğitim Bakanlığının yeniden yapılanma süreciyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin konuya verdiği önem ve araştırma komisyonuyla alakalı uygulamanın eş zamanlı birbirini takip edecek şekilde düzenlenmiş olması da bizim için doğrusu önemli bir katkı olacak gibi görünüyor. Normalde tüm dünya ülkelerinde üstün yetenekli çocuklar ve üstün zekalı çocuklarla ilgili genel bir tespiti yapmak ve de teşhisi koymak zor olmakla birlikte genel kabul görmüş olan bir oran var. Toplam nüfusun yüzde 2'sinin üstün yetenekli olduğu genellikle kabul edilen bir durumdur. Dolayısıyla bu açıdan bakıldığında biz de ülkemizde üstün yetenekli çocuklar için yüzde 2'lik bir oranı eğitim ve geliştirmede stratejik bir zemin, bir baz olarak alıyor ve bunun üzerine değerlendirme yapıyoruz. Özel yeteneklerin geliştirilmesiyle ilgili grup başkanlığı temelinde işte bu yüzde 2'lik öğrenci grubunun tespiti ve teşhisinin yapılması, onların eğitimlerinin yaygınlaştırılması ve eğitimlerinin eğitime erişimin kolaylaştırılması, bu alanda görev alacak öğretmenlerin özel olarak yetiştirilmesi ve geliştirilmesi. Yine bu alanda çalışacak personelin de özel bu alanla ilgili uzmanlıklarının ortaya konulmasıyla ilgili programları ve çabaları yürütecekler. Tabii özellikle bu çocukların hem tanınması, tanımlanması, teşhis edilmesi hem de eğitim programlarının ortaya konulmasıyla ilgili dünyada çok değişik modeller uygulanıyor. Bu modellerin başında Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Almanya, Japonya ve Kore Cumhuriyeti gibi ülkelerde özel yetenekli bireyler için özel okul uygulaması yapılıyor. Bu çocuklar seçiliyor, teşhis ve tanısı yapıldıktan sonra onlar özel okullarda eğitime tabi tutuluyorlar. İngiltere, Macaristan, Slovenya, Avusturya, Rusya, Polonya gibi ülkelerde ise özel okulların en dikkat çekici yanı daha çok güzel sanatlar alanına ağırlık vermeleri şeklinde ortaya çıkıyor. Ağırlıklı olarak müzik, tiyatro, resim ve benzeri alanlarda, üstün zekâlı çocuklardan daha çok, aslında özel yeteneğe sahip olan çocukların eğitimine önem veren bir eğilim olduğunu görüyoruz.

Yine, Kanada, Norveç, Finlandiya, Danimarka, Belçika, Hollanda, İspanya ve İtalya'da ise örgün öğretim sistemi içerisinde bireyselleştirilmiş eğitim politikaları izleniyor. Yani başka bir ifadeyle, normalde var olan örgün öğretim programı içerisinde üstün zekâlı olduğu veya üstün yetenekli olduğu tespit edilen, teşhis edilen çocuklar için özel programlar yapılıyor aynı okul bünyesinde ve o özel programlar sayesinde çocukların kabiliyetleri ortaya konulmaya çalışılıyor.

Tabii bizim ülkemizde de aslında buna benzer bir modeli uyguladığımızı ifade etmem lazım. Türkiye'de daha çok bireyselleştirilmiş eğitim programları ağırlıklı olarak ama zaman zaman da diğer modellerin de işlendiği bir yapı kurulmuş vaziyette. Ülkemizde kullandığımız çalışmayı biz daha çok hızlandırılmış ve zenginleştirilmiş üstün yetenekli çocuklar eğitim programı olarak kullanıyoruz ve bunu yaparken de daha çok bilim sanat merkezleri, kısmen -belki bir seçme süreciyle birlikte- fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, güzel sanatlar ve spor liseleri gibi okullarımızda üstün yetenekli çocuklar için özel programlar uyguluyoruz.

Bilim sanat merkezleri daha çok bireysel yeteneklerin farkına varılması amacıyla, eğer herhangi bir çocuğumuzun üstün yetenekli olduğu veya üstün zekâlı olduğu düşünülüyorsa orada birtakım testler ve teşhis yöntemlerine tabi tutularak çocukların durumu tespit ediliyor ve bundan sonra da yetenek türlerine uygun eğitim almaları için kendilerine özel programlar yürütülüyor.

Bizim bilim sanat merkezlerimiz toplam şu ana kadar Türkiye'de elli yedi ilimizde 63'e ulaşmış vaziyette. Hemen hemen bütün illerimizde biz bilim sanat merkezlerini kurmaya çalışıyoruz ama itiraf etmeliyiz ki bilim sanat merkezlerinin özellikle teşhis ve tanıyla ilgili uygulamalarında ve bireye yönelik eğitim programlarının geliştirilmesinde yeteri kadar uzmanımızın olmaması sebebiyle sorunlar yaşadığımız açıkça var.

Türkiye'de şu ana kadar toplam 10.960 öğrenciye kendi yetenekleri doğrultusunda bireyselleştirilmiş eğitim uyguluyoruz ve 154 öğrenci ayrıca müzik ve 422 öğrenci de resim yeteneği alanında eğitim alıyor. O açıdan bakıldığında, yukarıda da ifade ettiğim gibi, ağırlıklı olarak bireyselleştirilmiş eğitim programı uyguladığımız okullardan.

Yine, az önce ifade ettiğim gibi, fen liseleri, Türkiye'de yaklaşık 138 tane fen lisemiz bulunuyor. Sosyal bilimler liseleri, 31 sosyal bilim lisemiz bulunuyor. Anadolu güzel sanatlar ve spor liseleri, yaklaşık 90

civarında da bu liselerimiz var ve bu liselerimizde de yine, eğer üstün zekâlı veya üstün yetenekli olduğu tanılanmış öğrencilerimiz varsa onlar için kendi okullarında programlar yürütebiliyoruz.

Yine, bütün bunların dışında, müzik ve bale ilköğretim okulları olarak da tarif ettiğimiz bu alandaki üstün yeteneği olan çocuklarımız için özel olarak açılmış 10 tane de okulumuz bulunuyor.

Ülkemizde özel yetenekli bireylerin eğitimde yer alan hızlandırılma modeli uygulamalarıyla ilgili eğitime yönelik sınıf yükseltme uygulamaları, ayrıca, var, biliyorsunuz. Özellikle ilköğretime yeni başlamış çocukların 1'inci sınıfta üstün yetenekleri olduğu veya üstün zekâsı olduğu fark ediliyorsa onları üst sınıflarda eğitime başlatmak gibi, bir uygulamayı da yine burada uyguladığımızı ifade etmek isterim.

Tabii, bütün bunlar için, özellikle sınıf ve şubelerindeki rehber öğretmenlerin, sınıf öğretmenlerinin durumu tespit etmeleri, bizim yapacağımız testlerde teşhis ve tanılmanın konulmuş olması ve nihayet ailenin de bunu istemiş olması lazım.

Ama bütün bu çabalar, özellikle 2009 yılına kadar daha çok Millî Eğitim Bakanlığının ve biraz da birey üzerinde odaklanarak yürüttüğü uygulamalar olarak yer aldılar. Ulusal düzeyde konuyla ilgili bir strateji çalışması yapılmamıştı. 2009 yılında, 17 Haziran 2009 yılında Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu -biliyorsunuz, TÜBİTAK'ın sekreteryasını yaptığı, Millî Eğitim Bakanlığının da üyesi olduğu ama Başbakanlık düzeyinde götürülen bir yüksek kuruldur- üstün yetenekli çocukların eğitime yönelik ulusal düzeyde bir strateji geliştirme çalışması için bir hazırlık ve proje başlattı. Millî Eğitim Bakanlığı olarak bizler bu strateji hazırlama görevini üstlendik. 2009 yılından bu zamana kadar da üstün yetenekli çocukların eğitimiyle ilgili ulusal stratejinin belirlenmesi konusunda çalışmalarımız önemli oranda yürütüldü ve uygulamaya konuldu.

Başka bir ifadeyle şunu söylemek lazım: Ulusal üstün yetenekli çocukların eğitim stratejisiyle alakalı taslak çalışmalarımız tamamlandı ancak önümüzdeki Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunda görüşülebileceğini veya gündeme alınabileceğini varsaydığımız bu taslak metin henüz karara bağlanmadığı için kamuoyuyla paylaşma imkânımız olmadı. Ama bu stratejinin hazırlık çalışmaları sürecinde biz kamuoyuyla ilgili ne kadar sivil toplum örgütü ve uzman varsa onlarla birlikte çalıştık.

Öncelikle 23-25 Eylül 2004 tarihinde İstanbul'da 1'inci Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi tertip edildi. Arkasından yine 2009 yılında Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılar Çalıştayı yürütüldü. Bunları yaparken normal şartlarda, Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Çocuk Vakfı ve Üstün Yetenekliler Araştırma Eğitim ve Uygulama Merkezi, TÜBİTAK, TÜSSİDE gibi değişik kurumlar çalışmalarda yer aldılar.

2009 yılında yine, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Üstün Zekâlıların Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanlığı ve Üstün Yetenekliler Eğitim Programı (ÜYEP) tarafından 2'nci Ulusal Üstün Yetenekliler Kongresi tertip edildi ve bu kongreyle ilgili çalışmalar da bizim taslağımızda göz önüne alındı.

Millî Eğitim Bakanlığı, TÜBİTAK iş birliğiyle Üstün Yetenekli Bireylerin Eğitim Stratejisi ve Uygulama Planı 2009-2013 hazırlık toplantısı 22 Aralık 2009 tarihinde gerçekleştirildi. Millî Eğitim Bakanlığı, Koç Üniversitesi ve Türk Eğitim Vakfı (TEV) iş birliğiyle İstanbul'da Koç Üniversitesinde "Tanılama ve izleme", "Eğitim modelleri", "İnsan kaynakları ve sürdürülebilirlik" konu başlıklı Birinci Ulusal Üstün Yetenekliler Eğitim Sempozyumu 2010 yılında tertip edildi.

Millî Eğitim Bakanlığı, TÜBİTAK ve TÜSSİDE iş birliğiyle düzenlenen "Strateji ve yöntem belirleme" toplantısı 14 Haziran-20 Aralık 2010 tarihleri arasında yürütüldü.

Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı için Millî Eğitim Bakanlığı, TÜBİTAK, TÜSSİDE, üniversite ve STK iş birlikleriyle 20-22 Aralık 2010 tarihleri arasında gerçekleştirilen çalışmanın sonunda hazırlanan Strateji Taslağı Değerlendirme Toplantısı yapıldı ve Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2012-2016 Birinci Taslağı, konuyla ilgili danışmanların da katkısıyla Millî Eğitim Bakanlığı yetkililerinin ortak çalışmaları sonucunda gözden geçirilerek Haziran 2011 tarihinde alanındaki uzmanların görüşüne sunuldu ve nihayet, özel yeteneklerin tanılama, eğitim modellerinin belirlenmesi, kaynakların ve sürdürülebilirliğin sağlanması konusunda dört ana başlık hâlinde bu çalışmaların yürütülmesiyle ilgili bir karar verildi.

Çok değerli arkadaşlar, çok kısaca bu dört ana başlık ve temel stratejiler hakkında da bilgi arz etmek istiyorum sizlere.

Bir kere, her şeyden önce üstün yetenekli çocuklarımızın teşhis edilmesiyle alakalı amaç ve hedefler temel stratejiler olarak ortaya konuldular. Onlardan birincisi, her şeyden önce çoklu tanılama modelleri

kullanmak, hedef olarak. Şu anda bu modellerle alakalı çalışmalarımızın yetersiz olduğunun farkındayız. Bununla ilgili olarak çoklu tanılama modelleri geliştirmek üzere bir hazırlık yürütülüyor. İkincisi, farklı ölçme ve değerlendirme ve standardizasyon oluşturma için çalışma yürütülüyor ve nihayet, bütün bu yapılan çalışmaların izleme ve değerlendirmesiyle ilgili sistemlerin nasıl olabileceği üzerine tartışmalar yapıyoruz.

İkinci alan, eğitim modelleriyle ilgili amaç ve hedeflerin oluşturulması. Acaba bizim mevcut eğitim modelimiz, yani daha çok Bireysel Eğitim Geliştirme Modeli'nin yeterliliği üzerine yürüttüğümüz bir tartışma. Hizmetlerin çeşitliliğini ve niteliğini artırmak, test edilmiş eğitim modelleri geliştirmek ve var olanları iyileştirmek ve nihayet, eğitimde mentorluk uygulamalarını geliştirerek, buradaki öğretmenlerimizin sadece teorik eğitimleri için değil, aynı zamanda pratik eğitimlerini alabilecekleri bir fırsat oluşturmak konusunda ayrıca çalışma yürütüyoruz.

Üçüncü alan da insan kaynaklarıyla ilgili olarak, yani üstün yetenekli, kurumlardaki çalıştırdığımız personelin de yine o çocukları anlayabilecek ve yönlendirebilecek, yönetebilecek nitelikte olmaları için personelin yeterliliklerinin geliştirilmesi ve niteliklerinin artırılması, personel ihtiyacının tam olarak ortaya konulup, planlanması ve çalışacak personelin ve çalışmakta olan personelin eğitim programlarının oluşturulmasıyla ilgili çalışmalar yürütülüyor ve nihayet dördüncü bileşen olarak da bu alanda yapılan çalışmaların, eğitim ve geliştirme faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanmasıyla ilgili hizmetlerin sürekliliğinin sağlanması, kurumsal yapının bu maksatla güçlendirilmesi, bilgi iletişim teknolojisiyle ilgili altyapının tamamlanması ve toplumsal kültür ve farkındalığın oluşturulmasıyla ilgili ayrı bir bileşen üzerinde de çalışmalar yürütüyoruz.

Sonuç olarak şunu kısaca ifade etmek istiyorum ki, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konuda yapacağı çalışma ve ortaya koyacağı araştırmalar aslında hem bizim çalışmalarımız için rehber niteliği taşıyacakken hem de yaptığımız çalışmalar için bir destek mahiyeti oluşturacak. O açıdan biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yapacağı bu çalışmanın bize güç vereceği kanaatini taşıyoruz.

Ben bu vesileyle, bu çalışmada ve önergede emeği olan arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Burada yapılacak çalışmaların nazarı dikkate alınacağını ve Türk eğitim sistemine, özellikle de üstün yetenekli çocuklarımızın gelişmesine katkı sağlayacağına inanarak, teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

**BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.**

Gruplar adına ilk konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Aytuğ Atıcı.

Buyurun Sayın Atıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

**CHP GRUBU ADINA AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim.**

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde üstün zekâlı veya üstün yetenekli bireylerin tespit edilmesi, eğitimleri hakkında yaşanan sorunların saptanması ve çözüm yollarının bulunması konusunda bir Meclis araştırması açılmasıyla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yurdumuzun bulunduğu coğrafyanın zenginliği, Anadolu'yu, binlerce yıllık insanlık tarihi boyunca, çeşitli kavimlerin gelip geçtiği bir yer hâline getirmiştir. Bu durum Anadolu'ya genetik bir zenginlik de kazandırmış ve tarihsel süreç içinde insanlık tarihinin en önemli buluşları ve ilerlemeleri burada yani bizim topraklarımızda gerçekleşmiştir. Bunlara örnek verecek olursam, tekerlek, yazı, tarım, hukuk, matematik, geometri sayılabilir.

Değerli milletvekilleri, insanlık tarihine iz bırakanlar toplumun yaklaşık olarak yüzde 2 ila 3'ünü oluştururlar. Bunlar toplumun en yetenekli ve en zeki kesimidir. Bu oran, aslında, bütün toplumlar için kabaca aynıdır denebilir fakat coğrafyamızın özelliğinden ve genetik zenginliğinden dolayı bu oranın Anadolu'da biraz daha yukarıda olduğu kabul edilebilir, kaldı ki bunu destekleyen çeşitli bilimsel çalışmalar da vardır. Yani, elimizde bir hazine olduğunun farkına varmalıyız ve bu hazineyi iyi işlemeliyiz ülkemizin yararı için.

Dünyada refah seviyesini artırmış toplumların eğitim sistemleri incelendiğinde, toplumun yüzde 2 ila 3'üncü oluşturan üstün zekâlı veya yetenekli kesimin korunduğu, bunların ayrıcalıklı olduğu çok net bir şekilde görülür. Peki, ülkemizdeki durum nedir? Cumhuriyet öncesi, Anadolu'da, okuryazar oranı ancak

yüzde 5 ila 6'ydı. Bu topraklarda üstün zekâlı ve üstün yetenekli Mustafa Kemal Atatürk'ün ortaya çıkması bu coğrafyanın talihini ve tarihini değiştirmiştir. Onun kurduğu cumhuriyetle birlikte, yeni harflerin kabulü, Eğitim Birliği Yasası ve hızlı eğitim seferberliği çağdaş eğitim düzeyine doğru yol almamızı sağlamıştır. Eğitimin Anadolu'nun her tarafına yayılması, ülkenin her yerinden yetenekli bireylerin çıkmasına ve toplumu yönlendirmesine de zemin hazırlamıştır.

Değerli milletvekilleri, son yetmiş yılda dünyada eğitim bilimlerinde görülen değişimler ve insan zekâsı üzerindeki çalışmalar toplumun üstün yetenekli kısmının daha farklı bir şekilde eğitilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Üstün yetenekli veya zekâlı bireylerin saptanması, eğitimleri ve yaşamları ile ilgili sorunların tespit edilmesi, hatta bu bireylerin verimli bir şekilde istihdamı için öncelikle "üstün yetenekli" veya "üstün zekâlı" tabirinden ne anladığımıza bakmak gerekir. Üstün yetenekli veya üstün zekâlının tanımını yapacak olursak, genetik donanımları ve çevresel uyaranlar -bakın "çevresel" in altını çiziyorum- arasındaki etkileşim sonucunda zekâ veya yetenek gelişimleri akranlarına oranla daha fazla artmış olanlar ve bu artış sonucunda ileri beyin işlevine sahip olanlar "üstün yetenekli" veya "üstün zekâlı" olarak tanımlanırlar. Bütün bireyler kendilerine özgü kalıtsal yapıyı miras olarak anne ve babalarından alırlar. Yetenek ve zekânın da kalıtsal yönü olduğu hiçbir şekilde inkâr edilemez. Son yirmi-yirmi beş yıl içinde zekânın da dinamik bir özellik gösterdiği kabul edilmiştir. Çevrenin sağladığı imkânlarla zekâ veya yetenek gelişiminin artırılması veya olumsuz çevresel etmenlerle zekâ veya yetenek gelişiminin engellenmesi mümkündür. İşte, tam da bu noktada eğitim önem kazanmaktadır. Yani üstün yetenekli olarak doğan, anasından üstün yetenekli veya zeki, üstün zekâlı olarak doğan bireyler çevrenin ciddi şekilde etkisinde olmaktadır. Yani çevre etkisiyle bu bireyler daha iyi olabilmekte veya kötü çevre koşulları nedeniyle daha kötü olabilmektedir. İşte, kurulacak olan bu araştırma komisyonu bireylerin genetik yapısına müdahale edemeyeceğine göre çevresel konularda iyileştirici girişimler yapmanın yollarını aramalıdır. Tabii, bunun bir istisnası var, Erzurum'da suç potansiyeli olabilecek çocukları kromozomlarından tespit edip henüz yürümeden yok etmeyi düşünen okul müdürü ve eğer varsa onu destekleyen zihniyet bu kapsama girmiyor.

Değerli milletvekilleri, çevresel etmenlerden kastımız nedir? Hani bir komisyon kuracağız, bu komisyon üstün yetenekli, üstün zekâlı çocuklarımıza yardımcı olacak, onların sorunlarını inceleyecek, "Daha çok nasıl yararlanabiliriz, nasıl toplumun hizmetine sunarız?", ona bakacak ya, evet. Peki, bu komisyon bu çocukların genetik yapılarına bir katkı yapacak mı? Hayır. O hâlde çevresel etmenler üzerine ciddi bir şekilde etki edebilir.

Nedir kastım çevresel etmenlerden? Çevresel etmenleri çok geniş bir yelpazede inceleyebiliriz. Bebeğin daha annesinin karnındayken geçirdiği süreden başlayarak anne sütü almasının sağlanması, daha ileri yaşlardaki beslenme, aile ortamı, toplumun etkileri ve eğitimi saymak mümkündür. Kurulacak olan komisyonun temel olarak yaratması gereken algı, ülkemizde doğacak her bebeğin ama her bebeğin üstün zekâlı veya yetenekli olabileceği olmalıdır. Neden? Çünkü bir bebek doğduğunda, doğar doğmaz biz, bu bebeğin üstün zekâlı mı, üstün yetenekli mi olduğunu bilemeyiz. Demin Sayın Bakan da söyledi, ilkokul 1'inci sınıfa geldiğinde veya okul öncesi dönemde biz bunu anlayabiliriz ama artık çok geç olabilir çünkü o geçirdiği ilk beş-altı sene biz bu çocuğun yeteneklerini görmemiş, fark etmemiş ve bu konuda bir çalışma yapmamış olabiliriz. Yapabilir miyiz? Yapamayız. O hâlde toplumumuzda doğan her birey sanki üstün zekâlıymış, sanki üstün yetenekliymiş gibi davranarak bizim daha sonraki aşamalarda üstün yetenek veya üstün zekâ gösteren bu bireyleri seçme şansımız vardır. Yani ilkokul 1'inci sınıfa geldiğinde "Ya bu çocuk akıllı, bu çocuk çok iyi." gibi gördüğümüzde aslında belki çok üstün zekâlı bir çocuğu kaybetmiş olabiliriz yani bu çocuk eğer iyi bakılsaydı, anne sütü alsaydı veyahut da daha az enfeksiyon geçirseydi veya ailesinin refah seviyesi daha yüksek olsaydı belki de şu anda mevcut olduğu, bulunduğu yerden çok daha yukarıda olabilirdi diyebiliriz. O yüzden bizlerin görevi, her şeye rağmen üstün zekâlı olmuş bireylerle birlikte, çok küçük girişimlerle, üstün zekâlı veya üstün yetenekli olabilecek bireyleri çok erken dönemde saptamak, hatta ve de hatta, dediğim gibi bütün bireyleri bu kapsamda değerlendirmek, daha sonra da bunların üstün zekâlı ya da yetenekli olduğu saptandıktan sonra özel olarak ilgilenmek vazifemizdir, görevimizdir diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, zeka statik bir şey değildir; zeka dinamiktir ve bu dinamik özelliğinden dolayı, çevre koşullarının da sürekli etkisinde kalmasından dolayı, doğumdan ölüme kadar ciddi değişiklikler gösterebilir, aynı kalmaz. Bu nedenle, bu bireyler sürekli olarak desteklenmelidir. Yani siz bir bireyi tespit ettiniz, bir çocuğu tespit ettiniz, yedi yaşında, sekiz yaşında "üstün yetenekli" dediniz, biraz ilgilendiniz ama on sekiz yaşında bıraktınız; bu durumda, on sekiz yaşında bıraktığınız bu çocuk eğer

üstün yetenekliyse, üstün zekalıysa bu zekasını pekâlâ kötü işlerde kullanabilir çünkü bu bireyler zekalarının yönlendirilmesini beklerler. Üstün zekalı ve yetenekli bireyler, zihinsel gelişimlerini devam ettirebilmeleri için kendi düzeylerine uygun şekilde eğitilmelidirler.

Üstün yetenekli öğrenciler kabaca beş ana kategoride incelenebilir: Genel zihinsel yetenek, özel akademik yetenek, yaratıcı veya üretici düşünce yeteneği, liderlik yeteneği ve psikomotor yetenek yani bunun içerisine görsel sanatları da koyabiliriz. Allah aşkına hangi birine ihtiyacımız yok? Ülkemizin bu değerli varlıklarını bir bir bulup, lider özelliklerini, akademik yeteneklerini, genel zihinsel yeteneği olanları ve görsel, sanatsal yeteneği olanları tek tek bulup çıkarmak ve bunları desteklemek bizim asli görevimizdir.

Uzun yıllar boyunca -hep halk arasında da görülür, bilinir- IQ denilen klasik ölçütlerle değerlendirmeler yapılmıştır ama bu değerlendirme, zeka ve üstün yetenek konusunda aslında çok da kapsamlı, çok da yararlı değildir. O yüzden, değişik yetenekler ve beceriler de dikkate alındığında, zeka kavramıyla yetenek kavramının da birbirinden farklı olduğunu görebiliriz.

Bu alanda bilim insanları ne diyor? Bu alandaki son yaklaşım şöyle: Üstün yetenekli çocukların “yetenek gelişimi” adı altında, diğer öğrencileri de kapsayarak yani onların çocuk olduklarını ve paylaşmayı sevdiklerini de

unutmadan, herkese hitap eden bir program dâhilinde eğitilmeleridir.

Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimiyle ilgilenen bilim çevrelerinin ana mesajı, onların eğitiminin bir ayrıcalık değil, bir ihtiyaç olduğu yönündedir. “Hani, bunlar üstün yetenekli; alıyorsunuz bunları, özel merkezlerde eğitiyorsunuz, özel ilgileniyorsunuz...” Sanki toplumda “Ya, o çocuklarla niye daha çok ilgileniliyor?” gibi bir algı oluşabilir. Nasıl ki yeteneği kısıtlı, zekâsı kısıtlı olan çocuklarla özel olarak ilgileniliyorsa üstün olan çocuklarla da özel olarak ilgilenilmelidir, bu da bir ihtiyaçtır çünkü araştırmaların verdiği sonuçlar, üstün yetenekli çocukların, en az, başarısız ve öğrenme yetersizliği taşıyan öğrenciler kadar özel eğitime ihtiyaç duydukları yönündedir.

Şu algıdan -birazdan da bahsedeceğim- kesinlikle uzaklaşmalıyız: “Bu çocuk üstün zekâlı, bu çocuk üstün yetenekli, bırakalım kendi hâline, kendi kendini toparlasın.” zihniyeti kesinlikle yanlıştır. Birazdan, bu çocukların ne gibi sorunlara maruz kaldığını sizlere anlatmaya başlayacağım.

Araştırmalar, bu öğrencilerin her alanda başarılı olmalarının söz konusu olmadığını göstermiştir; okul derslerinde başarısız olabildiklerini, ayrıca akademik, sosyal ve duygusal ihtiyaçları tatmin edilmediğinde büyük çapta sorunlar yaşayabildiklerini ve sınıf ortamını da olumsuz etkileyebildiklerini göstermiştir. Yani bu çocukların özel olarak eğitilmelerinin, bu çocuklarla özel olarak ilgilenmenin ne kadar önemli olduğunu tekrar görmüş olduk.

İstatistiklere göre çocuk nüfusunun yüzde 10 ila 15’i akıllı ve çalışkan çocuklar. Bunların çok büyük özellikleri yok; işte sizler, bizler gibi, akıllı, çalışkan, gelmişler bir yerlere ama yüzde 2 ila 5’i ise üstün yetenekli veya üstün zekâlı. İşte, bu üstün yetenekli ve üstün zekâlı çocuklarımızı bizim âdeta cımbızla çekip üzerlerine titrememiz gerekiyor.

Peki, nasıl anlayacağız yetenekli çocukları? Yetenekli çocuklar vaktinden önce gelişirler. Bu çocukların öğrenme ve bir konuyu kavrama yetenekleri, ortalama yetenekleri olan çocuklara göre çok daha hızlıdır, hemen kendilerini fark ettirirler yeter ki bir göz onları incelesin.

Yetenekli çocuklar bağımsız olmayı çok severler, kendi başlarına keşif yapmaya meraklıdırlar, her şeyi kurcalarlar.

Yetenekli çocuklar ilgili oldukları konularda sınır tanımazlar; meraklı oldukları konuya yoğun bir şekilde odaklanırlar ve dış dünyayla bağlarını kesebilirler. İşte, bunlar da, bu gibi durumlar da sanki bu çocukların anormal çocuklarmış gibi olmaları algısını yaratabilir.

Peki, buraya kadar her şey iyi, üstün zekalı çocuklarımız iyi. Bunların sorunları var mı? Elbette var. İşte, o yüzden bu çocuklar özel olarak yetiştirilmeli. Genel kanının tersine üstün yetenekli çocukların her zaman takdirle karşılandığı söylenemez. Pek çoğunun yanlış anlaşılma, yeterince ilgi görmeme ve alay konusu olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu biliyoruz. Üstün yeteneklere sahip olmak pek çoklarının gözünde bir şans olabilir. Ne var ki gerçek aslında sanıldığı gibi değil. Eğitim düzeyi düşük toplumlarda, sorunlu olarak yaftalanan, yani, işte, “Bu sorunlu bir çocuk, problemlili bir çocuk.” diye yaftalanan, farklı oldukları için alay konusu olan bu çocuklar çoğunlukla da kıskanıldıkları için de toplum dışına da itilirler. Okulda öğretmenler yaşatlarından çok farklı bir yapı sergileyen bu çocukları nasıl eğiteceğini bilemeyebilirler. Bu da çok tehlikeli bir yaklaşım. Anne-baba da bilemeyebilir, bu da çok tehlikeli bir yaklaşım. Hatta bir kısım öğretmenler, daha da kötüsü, bu çocukların farkına bile

varamayabilirler. Daha da vahimi bu çocuklara kolayca ve yanlış olarak dikkat eksikliği ve hiperaktivite sendromu tanısı konabilmektedir ve bu sebeple de çeşitli ilaçlar verilebilmektedir. Yani zeki çocuğun doğasından gelen davranış biçimleri bir hastalık olarak bile zaman zaman algılanabilmektedir. Bu arada, çocuklardan başarılı bir entelektüel, bir sanatçı olmalarını bekleyen ve yaratıcı bir eser bekleyen toplum beklentileri gerçekleşmeyince çocuklara başarısız damgasını vurmaktan çekinmemektedirler. İşte, kuracağımız bu komisyon bu detayları da göz önüne alarak çalışmalar yapmak zorundadır.

Genellikle normal dışı davranışlarla ilgilenme eğiliminde olan psikologlar yetenekli çocuklardan ziyade zekası daha geri olanlarla ilgilenmeyi bugüne kadar tercih etmişlerdir. Ancak son zamanlarda yapılan araştırmalar bu çocuklar üzerine yoğunlaşmış ve bu çocuklara da öncelik verilmeye başlanmıştır. Günümüzde araştırmacılar üstün yetenekli çocukların yüzde 25’inde, bakın her üstün yetenekli çocuğun 4 tanesinden 1’inde sosyal ve duygusal sorunlar olduğunu belirtiyor. Normal oranların 2 katı oranında bu sorunları yaşıyor bu çocuklar ve yetenekleri, zekâları normale doğru indikçe bu sorunlar azalıyor.

Yalnız burada bir uyarı yapmak istiyorum: Sakın ha, bunun tersinin de doğru olduğunu düşünmeyin. Yani sorunlu olan insanlar “Ben üstün zekâlıyım, ben üstün yetenekliyim.” diye kendilerini tanımlamasınlar.

Çocukluk döneminin sonlarına doğru üstün yetenekli bu çocuklar yavaş yavaş artık toplumdan dışlanma riskini de görerek kendilerini gizlemeye başlıyorlar. Böylece, diğer çocuklardan farklı değilmiş gibi bir görüntü vermeye çalışıyorlar. Vaktinden önce gelişen yetenekleri, içe kapanık hâlleri ve yalnızlık duygusu gibi sorunlarla da baş etmeye çalışıyorlar. Tek tip eğitim vermek zorunda olan öğretmenler yetenekli çocukları da nasıl eğiteceğini bilmiyorlar. Daha da kötüsü, bir alanda diğer çocuklardan ileri fakat aynı çocuk başka alanlarda da diğer çocuklardan geriye işte yetenekleri eşit dağıılmamış bu çocuklarla öğretmenler nasıl baş edeceklerini çok da iyi bilmiyorlar. Bazı konularda yetenekli, bazı konularda da normal ve yeteneksiz çocukların eğitimleri işte bu nedenle pek çok soruna gebe. İşte, komisyonumuz, bu çalışmalarla bu sorunları da masaya yatırıp çözüm önerileri bulma çabasını gösterecektir.

Müzik, artistik ve atletik yeteneği olan çocuklar bu testlerde yani IQ testlerinde fazla bir başarı gösteremezler. Onun için “IQ’su şudur.” deyip de çocuğun yetenekli olduğunu düşünmeyin veya “Çok yetenekli bir çocuğun IQ’su nasıl bu kadar düşük olabilir?” diye de düşünmeyin, mümkündür. Toplumları ileri götürmede itici güç olmuş olan üstün yetenekli çocukların öncelikle kendi mutluluklarını ve ruh sağlıklarını gerçekleştirebilen bireyler olarak yetiştirilmeleri çok önemsenmelidir. Bu çocuklar eğer bu şekilde yetiştirilmezlerse toplumun başına bela olabilirler ve siz, çok zeki, çok yetenekli bir insanla baş etmek zorunda kalabilirsiniz.

Peki, bu kadar önemli bir kaynağımız var, acaba ülkemizde üstün zekâlı veya yetenekli çocuklarımıza yeterince kaynak ayırabiliyor muyuz?

Bakın, çok çarpıcı bir örnek vereceğim. Millî Eğitim Bakanlığının iç denetim raporunu inceledim. Millî Eğitim Bakanlığı iç denetim raporu diyor ki: “Alt zekâ gruplarına 2009 yılında genel bütçe ödeneklerinden ayrılan paranın ancak binde 1’i üstün zekâlılara harcanmıştır.” Yani elbette ki alt zekâ gruplarına para harcamayalım demiyorum, mutlaka harcamalıyım, elbette ki harcamalıyım, son derece önemlidir. Bir çocuk hekimi olarak da bunun altını üç kere çiziyorum. Bu çok önemlidir. Mutlaka oraya bir ödenek, yeteri kadar bir ödenek ayrılmalıdır ama bu, üstün zekâlıların ihmal edileceği anlamına gelmez.

Peki, bu kadar fark niye? Bu bir siyasi tercih midir? Bilemem ama AKP hükûmetlerinin bu harcamaları bilinçsiz bir şekilde yaptığını da söylemek hiçbir şekilde mümkün değil.

Özel eğitime muhtaç çocuklarla ilgili yönetmelikte üstün zekâlı, üstün yetenekli çocuklar için özel eğitim okullarının da açılacağı öngörülmüş ama hepimizin bildiği gibi, alt zekâ grupları için açılan okullar dışında günümüzde herhangi bir okul açılmamış ama dikkati çeken bir nokta var: Buradaki nokta, alt zekâ gruplarına yapılan harcamaların yüzde 99’u özel sektör aracılığıyla yapılırken üst zekâ gruplarına yapılan harcamaların tamamı devlet eliyle yapılmaktadır. Yani alt zekâ gruplarına harcanan para, bu rant büyük oranda özel sektöre devredilmiştir.

Değerli milletvekilleri, peki, üstün zekâlıların yeteneklerinin peşinden gidecek, onların eserlerini inceleyecek olan normal zekâlı, normal bireylerin eğitimi de önemli değil mi? En az bu kadar önemli. AKP’nin on yıllık iktidarında millî eğitimi âdeta yapboz tahtasına çevirdiğini hepimiz biliyoruz. On yıldır 4 tane Millî Eğitim Bakanı değiştiği hâlde millî eğitim bir türlü yoluna sokulamamıştır. Yıllar içerisinde bilerek veya bilmeyerek AKP’nin bir eğitim boşluğu yarattığını, bunun da dersaneler

tarafından doldurulduğunu biliyoruz. Şimdi, aynı AKP “4+4+4” denen ve topladığımızda hiçbir şekilde 12 etmeyen bir kanun teklifiyle karşımıza çıkmış bulunuyor. Bu kanun teklifi tekâmül etmiş gibi görünmekle beraber on gün içerisinde büyük oranda değişmiştir.

Şimdi, kısa sürede bu kadar değişiklik yapılmasının anlamı nedir? Tekâmül etmemiştir. Konu yeterince tartışılmamıştır. Şimdi, ben, bu teklifi veren ve eğitimle ilgisi olmayan milletvekillerine soruyorum: Tekâmül ettirdiğiniz bir teklif on gün içerisinde bu kadar değiştiğinde acaba ne hissediyorsunuz? Kesintisiz temel eğitimimize ne oluyor? Tabii ki hayale dönüyor. Hiçbir şekilde, istediğimiz, beklediğimiz, özlediğimiz bir noktaya bu yasayla gelemeyeceğimizi biliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atıcı.

Şimdi, söz sırası Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Hasip Kaplan’da.

Buyurun Sayın Kaplan. (BDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

BDP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Mecliste zaman zaman tartışmalar oluyor. Birlikte hareket edemiyoruz, muhalefet yapıcı davranmıyor, muhalefet ortaklaşmıyor, muhalefet iş yapmıyor, bizi engelliyor, onun için de sözlerini keselim, İç Tüzük getirelim, Meclis yayınlarını getirelim, canlı yayını keselim gibi yaklaşımlar oluyor. Bugüne kadar Meclis çoğunluğunu elinde bulunduran AK PARTİ hangi araştırma önergesini getirdi de biz reddettik? Buradan samimiyetle sormak istiyorum.

“İnternet” dediniz, bizim zaten önergemiz vardı daha önce. “Doğrudur.” dedik, onay verdik. Bugün dört parti grubunun getirdiği üstün zekâlı, yetenekli çocuklarla ilgili bir araştırma önergesi. Bunu getirdiniz, güzel. Karşı mı çıktık? Bunca hatanıza, yöntem yanlışınıza... Yukarıda komisyon çalışıyor arkadaşlar, 4+4+4 tartışılıyor. Eğitim Komisyonu çalışıyor yukarıda ama biz burada araştırma önergesi. Dört parti grubu birleştirerek yine ortaklaşıyoruz, yani üç muhalefet partisi, yeter ki Meclis ortaklaşsın, birlikte çalışsın diye, doğrudur diye buna onay veriyor, biz de veriyoruz.

Şimdi, burada çok teorik konuşmanın fazla bir anlamı yok. Yukarıda Eğitim Komisyonundan ne çıkacak bilmiyoruz, Genel Kurulda önergelerle ne olacak bilmiyoruz. Peki, arkadaşlar, 4+4+4’ü düşünen Hükümet bu hususu o torba kanunda düşünememiş mi? Yani, o torba kanunun içine bakıyorsunuz, her şey girmiş, üniversite adları girmiş, FATİH Projesi de girmiş, denetim standartları girmiş, Bankacılık Düzenleme Denetleme Kurulu girmiş; e, peki, bu niye girmemiş kardeşim, yani bunu sormak lazım. Böyle mi çalışılır?

AK PARTİ Hükümetlerinin yaptığı en büyük hata bu grubunun üyelerini çalıştırmamasıdır. Bürokratları çalıştırıyor. Bürokratları çalıştıran bir Meclis çoğunluğu iktidarı var. Bürokratlar çalışıyor; üniversiteleri dinlemiyor, sivil toplumu dinlemiyor, sendikaları dinlemiyor, muhalefet partilerini dinlemiyor, hiçbir tarafta tartışmıyor, konuşmuyor; getiriyor buraya, ondan sonra da mecbur kalıyorsunuz, sizler de sizin teklifiniz diye sahip çıkıyorsunuz; yanlış yapıyor.

Eğitim sadece sizin sorunuz mu arkadaşlar? Gelin, eğitimi doğru dürüst tartışalım. “Bana harp akademilerindeki eğitimi getirin tartıştırın burada.” derim. Sizin bu teklifte niye yok? Harp akademilerinde nasıl bir ideolojik eğitim verildiğini biliyor musunuz? Oraya alınanların, genelgelerle ve yönetmeliklerle... 12 Eylülde fişlenen 2 milyon insanın torunlarının dahi harp okullarına alınmadığını biliyor musunuz? Farkında mısınız? 4 Nisanda Kenan Evren göstermelik yargılanacak. 78’liler Vakfı Girişimi, Federasyonu, dernekler gelip bütün grupları, bizleri ziyaret ediyor. Siz, orduda, silahlı güçlerdeki eğitimdeki resmî ideolojiyi, tabuları, yasakları, standartları, tornaları, ideolojileri, ırkçılığı, ayrımcılığı ayıklamadıktan sonra, Polis akademilerinde bunu yapamadıktan sonra, istediğiniz kadar 4x4, 4+4, 4+12 yapın. Bir bütündür eğitim. Bakın, anaokulu ilköğretimden önceki hazırlık, bunun bir parçası değil mi?

Şimdi, saat 7’de canlı yayın kesilecek, benim konuşma yarıda kalacak.

Roboski’de kaçığa giden ilkokul öğrencisini gözlerinizin önüne getirin. Onun yeteneklerini, onun zekâ durumunu, 50 lira mazot kaçakçılığı için giderken paramparça olan vücudunu, onun anasının yüreğini getirin gözlerinizin önüne. Siz, bu sistemle, bu eğitim sistemiyle, o çocuklara sahip çıkamamışsınız, nasıl çözeceksiniz eğitimi?

Bugün, Başbakanımızın eşi Roboski’deydi. Ortasu’da 28 sayıyla ferdini kaybeden Encü Ailesiyle

beraberdi, ilkokul öğrencileri, 14 tanesi ilköğretim öğrencisiydi. Yani, bu, 4+4+4 sistemi dâhilinde görüştüğünüz o okullarda okuyan çocuklardı, bir defter için, bir kalem için, bir kurs için paramparça olan hayatlardı. Bugün gördük, Roboski’de ağırladılar -Başbakanımızın eşi oradan, oralı Siirtli, yabancı değil. Sayın Atalay’da eşiyile gitmişti, diğer milletvekilleri de vardı- karşıladılar ama onurluca da isteklerini de söylediler, net konuştular. Hem ağırladılar hem sitem ettiler hem net konuştular ve adaleti istediler, adaletle beraber eğitim de istenmişti. O istekleri bugün akşam haberlerinde göreceksiniz, ana dilinde eğitim de vardı, ibadet de vardı.

Bir gerçekliğimiz var, 75 milyon insan yaşıyor ülkemizde, 75 milyon insanımızın yaşadığı ülkede, Lozan’la belirlenmiş bir azınlıklar hukuku çerçevesinde bunu sadece, gayrimüslim hukuku çerçevesinde, kendi özel okulları... Tevhidi Tedrisat Kanunu’yla, 625 sayılı Yasa’yla sınırlandırılarak, Ermeni okullarında Ermenice ve Türkçe yayın yapılır, eğitim yapılır veya Rum okullarında öyle veya Yahudi okullarında öyle. Ama Süryaniler yok. Niye? Onlar hiç talepte bulunmamışlar, azınlık değil, onların yasak. Peki, aynı Yasa’nın 39-45’inci maddeleri arasında, farklı dillerde olan diğer eğitim konuları yok mu? Var. Kürtçe de var, Çerkezce de var, Lazca da var, diğer dillerin hepsi için var ama Lozan’ı bile hayata geçirememiş bir Meclis bu eğitim sorununu nasıl çözecek? Söyler misiniz, insanlar sadece bir dilde mi güzel müzik yapabiliyorlar? Söyler misiniz, bir dilde mi güzel şiirler yazabiliyorlar? Bir dilde mi güzel edebiyat yapılır? Bir dilde mi güzel şarkılar söylenir? Sadece bir dilde mi rüya görülür? Sadece bir dilde mi bakılır dünyaya? Sadece bir dilde mi insanlar hayat ve eser üretirler, hayata bakış açıları olur? Zenginlikler, çok kültürlülük, çok dillilik, artık evrensel dünyanın çağdaş bir mihenk taşı olmuş durumdadır. Eğer eğitim sistemlerinde yasaklarla girilirse, hiçbir üstün zekâlı çocuk ve yetenekli çocuk kendi ana dili dışındaki bir eğitimle yetişemez.

Bütün dil bilimcilerinin yaptığı bir tespit var, kendi ana dili dışında farklı bir dili öğrenen, farklı bir dilde, örneğin Türk olup Türkçe ana dili dışında, gidip Fransa’ya Fransızca’yı öğrenmiş birisi, daha sonra ne kadar

kendini geliştirirse geliştirsün, mutlaka ve mutlaka ana dilinden dolayı yüzde 10 ila 15 arası bir değer kaybı yaşıyormuş yeteneklerini kullanmada, zekâsını geliştirmede, eserlerine dökmede, üretmede, yaratmada, hayatı yakalamada ve kucaklamada.

Şimdi, biz burada teoriyi, kuracağız araştırma komisyonunu, gelecek uzmanlar, hepsi konuşacaklar, TÜBİTAK’ı da konuşacağız. Allah var, partimin, grubumun eli yakasındadır TÜBİTAK’ın. Niye TÜBİTAK’ın boynundadır? Nasıl bilim kurulu ki şu Meclise doğru dürüst bir rapor bile verememiş bugüne kadar. 8.800 civarında bu kategoriye giren öğrenci olduğu söyleniyor. Ee, zaten dünyadaki standardı yüzde 2 ila 3 arasındadır. Bunu çıkardığınız zaman, 75 milyona oranladığınız zaman bu rakam çıkıyor. Şimdi, kalkıp bilim adına bu kadar ARGE parası nereye gidiyor diye sorgulamak lazım.

Arkadaşlar, bu Meclisin bu araştırma komisyonunda eğitimin nasıl ticarileştirildiği, nasıl metalaştırıldığı ve temel bir hak olmaktan çıkarılıp piyasanın denetimine nasıl sunulduğu çok iyi araştırılması gereken bir konudur. Bu kategoriyle ilgili programımız olmadığı için üstün zekâlı, yetenekli çocuklar problemimizdir, bir ülkenin problemi öyle olur.

Bakın -ilköğretim, orta, lise- özel okullar var, özel okulların hepsinde yarışmalar var, kayıtlar var bu grup için. Yok mu? Ben İstanbul’da size on tane okul sayabilirim, var, çalışmalar var ama temel teklif yasada yok. Temel teklif yasanın 2’nci maddesinden tartışılmaya başlandı. CHP’liler on iki saatle başlattılar muhalefeti. Hadi on iki saat, 7 kişiden, 6 üyeden, haftaya gelir Meclise. Geldi diyelim, çocuklarımızın istikbalini sağlam bir eğitim sistemine bağlamış olacak mıyız? Geleceğimizi, istikbalimizi, 21’inci yüzyılın evrensel değerlerine, etik değerlerine, insani değerlerine, çevre değerlerine, yurt değerlerine, insanlık değerlerine, adalet değerlerine, vicdan değerlerine, ahlak değerlerine göre bir nesil yetiştirecek miyiz? Toplumda şiddetin alıp başını gittiği, çıkarın, menfaatin, vergi kaçırmanın aflarla korunduğu bir sistemin içinden gelen bu çocuklara hangi ahlakın, hangi dürüstlüğüün ideallerini eğitim sistemiyle vereceğiz?

Çok ciddi bir noktadan geçiyoruz, çok ciddi bir eğitim sorgulamasından geçiyoruz. Bu sorgulamanın içinde elbette ki inkârın, imhanın, ayrımcılığın, yasaklamanın, şovenizmin, militarizmin, bütün bu hastalıkların, bütün bu mikropların, bütün bu virüslerin eğitim sisteminden ayıklanması gerekiyor.

Eğer sistemini sağlıklı bir temele oturtursanız şu ahlaki değerleri aşırsınız: Bazı ülkelerde bahçelerin yanına bir terazi koyarlar. Sahibi orada değildir, istediğın kadar elma alırsın. Elmanın fiyatı yazılıdır, alırsın, parayı koyar gidersin. Ahlaki yükümlülüğü onu ona zorlar, eğitimini öyle almıştır. Ama biri daha gelir, “Vallahi, burada sahibi nasılsa yok, para koyduğumu bilmez.” der, alır istediğini götürür. Bu

da bir ahlaki değer yozlaşmasıdır.

Şimdi, bu, eğitimden başlar. Eğitim bütün bu değerleri bir bütün olarak masaya yatırmadığı sürece yine sakat bir eğitim sistemiyle yola devam edeceğiz.

Dağ başındaki bir mezrada ve İstanbul metropolünde, Boğaz sularına bakan Boğaz'daki bir ilkokulda aynı sistemi uygulayacaksınız! Karlıova'ya 4 metre kar yağmış, haberiniz var mı? Taşımali eğitim sistemi nasıl gidecek? Kızak mı götüreceksiniz oraya? Hele, Dersim Ovacık'ta ulaşım açılmayan yollar var. Yani bu ülkenin coğrafyası, özellikleri, haritası, dilleri, kültürleri bir bütün olarak yatırılamıyorsa... Antalya'da turizmden gelirsiniz... Televizyonda da bir program var, "Yetenek Sizsiniz" diye bir program. Öyle bir programa dönüştürürseniz burayı, bu sistemi, bu araştırmayı, bu yasayı, "Gel de içinden çık." durumuna düşersiniz. Öyle değil. Bu işler ciddi işler arkadaşlar, aceleye gelmez. Bu eğitim işi gerekirse bir sene, iki sene çalışılır üzerinde, enine boyuna tartışılır, hatta bu yeni anayasa sürecinin akabine bırakılır bir sene, hiçbir kaybınız olmaz. Yok "Bunu ille yapacağım." dersiniz... Biz öyle dar bakmıyoruz olaya yani şöyle düşünmüyoruz -dinci bir gençlik geliştireceksiniz- veya dar bir anlamda, bir eleştiri düzeyinde bakmıyoruz. Aslında, neoliberal sistemde "Ucuz iş gücü nasıl sağlanır? Çıracılık yaşı nasıl indirilir? Kız çocukları dört yıldan sonra evde nasıl bırakılır, yaşamdan nasıl koparılır?" Yani bütün bunlar bir boyutuyla oturulur, sorgulanır.

Şimdi, bu eğitim sistemiyle bir çocuk çok güzel müzik yapabilir -dâhidir, çok güzel sesi vardır, yeteneklidir- ama Türkçe değil, farz edin ki Lazca. Yani Kâzım Koyuncu'nun diyarından çok güzel bir çocuk yetenekli çıktı. Ne yapacaksınız onu bu ülkede? "Türkçe olmadığı için yasak, otur hemşehrim." mi diyeceksiniz? "Seni tanımıyorum." mu diyeceksiniz? "Sen bu ülkenin evladı değil misin?" mi diyeceksiniz. Oysaki müzik evrenseldir. O müziğin kelimeleri, tınısı, beş yüz dile, bin dile çevrilebilir ve bir şarkı, bakarsınız, o dilden binlerce dile çevrilir ve bütün televizyonlarda, İnternet'te, sosyal ağlarda bir günde bütün dünyaya mal olabilir. Böyle bir dünyada yaşıyoruz. Artık, eskisi gibi mektupla yazılmıyor her şey. Böyle bir eğitim sisteminin içinden geçerken biz bu araştırma komisyonuna iyi niyetle... Bu araştırmayı zararlı görmediğimiz için -mutlaka faydası vardır ama- muhalefet olarak, gruplar olarak daha iyi bir araştırmanın bu alanda kesinlikle katkı sunacağına da inanıyoruz ama bu eğitim, yasa teklifiyle beraber düşündüğümüz zaman, bu ülkenin 75 milyon insanının bunu hak etmediğini düşünüyoruz. Bu emrivakileri hak etmiyoruz, bu hazırlıksız yaklaşımı, bu plansız yaklaşımı, bu programsız yaklaşımı, bu araştırmaz yaklaşımı, bu ortaklaşmayan yaklaşımı, bu halka sorulmayan yaklaşımı, üniversitesine sormayan yaklaşımı, dünya örneklerini incelemeyen yaklaşımı ve ben bilirim, ben merkezci yaklaşımı biz kabul etmiyoruz, anlamıyoruz, anlamakta zorluk çekiyoruz çünkü bunu demokrasi olarak görmüyoruz. Demokrasi bu değil arkadaşlar. Demokrasi, bürokrasi olursa, bürokrasiye de ne dersiniz onu yapar. Bürokrasiye dersiniz ki: "Şöyle bir şey yapın, 28 Şubattan önce 12 Eylül'e bakın." 12 Eylül'de generaller darbe yaptı, sonra önlerine dediler ki: "Bir darbe hukuku yap." Anayasasından temel yasalarına kadar bütün yasalarını yaptırtdılar. E şimdi 28 Şubatı eleştiriyorsunuz, 28 Şubatın yaptıklarının bir başka versiyonunu, bir başka biçimde getiriyorsunuz buraya. Bu doğru değil, bu yaklaşım tarzı kaybettirir. Kime kaybettirir? İnanın, AK PARTİ'ye kaybettirmesi veya bir başka partiye kaybettirmesi hiç umurumda değil, Türkiye'ye kaybettirir, 75 milyona kaybettirir. Her geçen gün, her bir ay, her bir müfredat, her bir program, her bir kırtasiye, her bir programla beraber gelecek yeni eğitim dersleri, yeni kurslar, yeni anlayışlar, yeni sınıflar, yeni atamalar, yeni öğretmenler, bütün bunlar, devasa bir karmaşanın, karambolun, içinden çıkılmaz bir yumağın habercisi gibi. Biz Mecliste sorun üretmek için gelmedik. Hani, siyaset yönetme sanatıydı? Çözmek için geldik en temel sorunlarımızı. Sağlık sorununda, SGK'da tartışmadık, her gün her gün yasa değişiyor. En temel sorun eğitimde tartışmıyoruz, yine bundan sonra her gün her gün, iki ayda bir yasa teklifleri gelecek, yanlış düzeltmeye çalışacağız. Bu Meclisin bu şekilde zaman kaybetmesi doğru bir yaklaşım değildir.

Bu araştırma önergesinin faydalı olmasını umuyorum, hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaplan.

Şimdi yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 19.08

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet SAĞLAM

KÂTİP ÜYELER: Tanju ÖZCAN (Bolu), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 74’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimleri ve ilgili sorunların tespiti ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak etkin istihdamlarının sağlanması amacı ile bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerilerin birlikte yapılan görüşmelerine devam ediyoruz.

Hükümet yerinde.

Şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Zühal Topcu’nun. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Topçu.

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

Bir iki haftadan beri görüşülmekte olan, eğitimin on iki yıla çıkarılmasına yönelik olarak görüşülen tasarının içerisinde bütüncül bir perspektiften bakılmasında, özellikle üstün yetenekli çocukların keşfi, yetiştirilmesi ve istihdamlarına yönelik bu çalışmanın, özellikle eğitimle bütünleştirilmesinde fayda var diye düşünüyoruz. Çünkü sürekli olarak yapılan parça parça çalışmalar hiçbir zaman birbirini desteklemiyor ve bu da daha sonra problemlere de yol açıyor.

Şimdi, genel olarak baktığımızda, üstün yetenekli ve üstün zekâlı çocuklar açısından baktığımızda, bir ülke için bunların çok önemli kıymetler veya değerler olduğunu biliyoruz. İnsan kolay yetişmiyor. Aslında genel olarak insanların yetiştirilme sistemlerinin çok önem arz ettiğini biliyoruz ama, işte, eğitim sistemlerinin bütün gençliği veya bütün çocukları yetiştirmeye yönelik olarak yeniden dizayn edilmesi gerektiğini de düşünüyoruz. Her bir çocuğun doğuş fitratı üzerine baktığımızda, hepsinin sahip olduğu kendine ait bir yetenekler zinciri olduğunu biliyoruz. Önemli olan, bu yeteneklerin geliştirilmesi çünkü doğarken zaten en az üç tane yetenek alanının baskın olarak getirdiğini artık bilimsel çalışmalar ortaya koymuş durumda. Böyle bir durumda diğer alanlarda da buralara uyaran göndererek –uyaran dediğimiz şey aslında eğitim vererek- bu alanları ne yapıyoruz? Geliştirebiliyoruz.

Şimdi, böyle bakıldığında, özellikle diyoruz ki artık bütün gençliğimizin, bütün çocuklarımızın yetiştirilmesi gerekir ama özellikle üstün yetenekli çocuklarımızın da ayrıyeten bu yetenek alanlarının daha fazla dumura uğratılmaması ve daha fazla geliştirilmesi için de ayrı çalışmaların yapılması gerektiğine inanıyoruz.

Şimdi, neden bu çocuklar önemli? Ona baktığımızda, insan yeteneği, insan zekası kıt kaynaklar arasında alındığı için bunların gerçekten bir sosyal sermaye, bir entelektüel sermaye olarak algıladığımızda bunlara özel ihtimam gösterilmesi gerektiğini biliyoruz ve özellikle küreselleşen dünyada yoğun bir rekabet var. Bu rekabet artık her bir bireyin ayrı ayrı yetenek alanları çerçevesinde yetiştirilmesi gerektiğini vurguluyor ve mutlaka her bir bireyin kendi özel alanına ilişkin bir katma değer üretmesine yönelik olarak çalışmaların yapılması lazım.

İşte diyoruz ki bu alanda mutlaka yeni bir açılımın yapılması gerekiyor. Bu çocuklar bizim için önemli. Geleceği oluşturacak, geleceği yapılandıracak bu çocukların mutlaka eğitim sistemi içerisinde bir yerinin olması ve buna uygun da planlı ve programlı bir geçişin yapılması gerekmektedir. Bu çocukların kendilerini gerçekleştirmelerine yönelik olarak, işte demin ifade edildiği gibi, yeni programların, planların yapılması lazım.

Genel olarak baktığımızda, nüfusun yüzde 2’sini üstün yetenekli ve üstün zekâlı çocuklar oluşturmakta ve bunların da diğer genel nüfus içerisinde kaybolmalarını önlemek için böyle bir eğitim sistemi gerçekten önem arz etmektedir.

Üstün yetenekli çocukların genel olarak diğer çocuklardan farklılığına baktığımızda, birçok alanlarda bunların farklılık gösterdiğini görmekteyiz. Bir öğrenme alanında farklılıklar gösterdiğini biliyoruz. Hafıza, bilginin depolanması ve karşıdaki insanı veya olayları veya objeleri algılamada diğerlerinden çok daha farklı olduğunu görebiliyoruz. Problem çözme becerilerinin bu çocuklarda çok daha farklı yollardan, daha kısa sürede olduğunu biliyoruz ve muhakeme yeteneklerinin, olaylar arasında iletişim kurma yeteneklerinin de veya çözümler üretmede de çok farklı yeteneklerinin olduğunu biliyoruz.

Şimdi detaylara girmeden önce özellikle şu anda gerçekten önem arz eden bu konu için öğretmen yetiştirmeye baktığımızda şu anda iki üniversitede yalnızca üstün yetenek veya üstün zekalılar öğretmenliği bölümünün olduğunu biliyoruz. Bu kadar önemli bir konuda yalnızca iki üniversitenin -bu

bölüme öğretmen- üstün zekalılar öğretmenliği bölümünün olması gerçekten üzüntü veriyor, diğer üniversitelerde de bu alanda çalışmaların yapılması gerekir diye düşünüyoruz. Bu alanda aslında birçok okulların da açıldığını biliyoruz. Birtakım münferit çalışmalar var ama bunların yeterli olmadıklarını görüyoruz.

Bu çocukların özelliklerine baktığımızda genel olarak bu çocukların fiziksel enerjilerinin yüksek olduğu, güçlü bir merak duygularına sahip olduklarını görüyoruz. Sıra dışı bir hafızaya sahip bu çocuklar. Aynı problemlere birçok farklı çözüm yolları bulabiliyorlar, üretebiliyorlar ve espri anlayışları özellikle son zamanlarda yapılan çalışmalar üstün yetenekli ve üstün zekalı çocukların espri anlayışlarının ve espriyi yakalama, kavrama ve yapma yeteneklerinin diğerlerinden çok daha farklı olduğunu bize göstermektedir. Yaşlılarından daha erken okumayı öğreniyor bu çocuklar ve çok geniş kelime dağarcıklarına sahipler, çabuk ve kolay öğreniyorlar, çok iyi neden-sonuç ilişkisi kurabiliyorlar bunlar ve dikkat süreleri eğer ilgilerini çekerse dikkatlerini uzun soluklu olarak odaklayabiliyorlar bunlar. Kendilerinden yaşça büyük kişilerle arkadaşlık kurma gibi bir özellikleri var bunların. Hassas ve aynı zamanda duygusal bir yapıya da sahipler. İlişkilerinde “dürüstlük ve adalet” kavramı gelişmiş durumda bunlarda. Doğaldır, içlerinden geldiği gibi davranırlar ve yapmacıklıkları yoktur bu çocukların. Rekabeti severler, özellikle hani yeni bir şeyler keşfetme, kendini gösterebilme duyguları ön plandadır. Sorumluluk duygularına sahiptirler ve üzerlerine düşen görevleri yapma eğilimindedirler. Kişisel farkındalıkları yüksektir ve kendilerini kontrol edebilirler ve mükemmeliyetçi bir yapıya sahiptir.

Şimdi, burada -tabii ki bunlar çok genel özellikler- bu özelliklerden birçoğunu bu üstün yetenekli ve üstün zekâlı çocuklarda görebilmemiz mümkün. Şimdi bu üstün yetenekli ve üstün zekâlı çocukların tanınmasına yönelik olarak çok kesin şeyler yok ama birçok testler var baktığımızda. İşte bunlar, “grup zekâ testleri” diye biliyoruz, “grup başarı testleri” var, “bireysel zekâ testleri”, “yaratıcılık testleri”, “kritik düşünme testleri”, resim, müzik gibi alanlarda yapılan birtakım çalışmalar var, bunlarla görebiliyoruz.

Tabii, burada özellikle vurgulamamız gereken bir nokta var: Bu testler genel olarak Batı dünyasında keşfedildiği için özellikle bizim kültürümüze, bizim dokumuza uygun olarak yeni testlerin geliştirilmesi veya eklenmesi, bu testlere yönelik olarak yeni eklemelerin yapılması önem arz ediyor. Yoksa birçok çocuğumuzu ne yapabiliyoruz? O Batılı veya herhangi bir ülkenin kriterlerine veya değerlerine uygun olarak geliştirilen bir teste tabi tuttuğumuzda veya bu teste muhatap ettiğimizde bu çocuğu, bazı değerleri, bazı alanları göremiyoruz. Bu çocuklar kendilerini de tam olarak ifade edemiyorlar.

Şimdi, bu çocukları, bu testler var ama birçok tanıma alanları da var, bu çocukları birçok alanlar var tanıyabileceğimiz. Özellikle diyoruz ki bu çocuklar için mutlaka bir dosyanın hazırlanması lazım veya -buna bir “portfolyo” deniyor- bu çocuklar doğumundan itibaren mutlaka takip edilmesi lazım. Aslında bütün çocukların takip edilmesi lazım. Daha önce de ifade edildiği gibi kendi yetenek alanlarına uygun olarak bu çocukların yönlendirilmesinin yapılabilmesi için mutlaka bütün çocukların takibi gerekiyor. Zaten üstün yetenekli ve üstün zekaya sahip çocuklar da bu takip sayesinde ortaya çıkacak ve bunlara yönelik olarak da bu eğitimler veya bu çalışmalar uygulanabilecektir.

Şimdi, buna baktığımızda nelere dikkate edilmesi gerekiyor? Özellikle, burada aile görüşmeleri çok önemli. Ailenin burada çocukları farklı bakış tarzlarıyla gözlemlemesi gerekiyor. Öğretmenlerin tanıları önemli, öğretmenlerin saptamaları önemli ama demin de ifade ettiğimiz gibi öğretmenlerin bu konularda eğitilmiş olması bu farkındalığı, bu çocukları tanımayı artıracaktır. Burada öğretmen faktörü çok önemli diyoruz. Aile de önemli ama her aile biraz duygusal davranabilir, biraz belki kayırmacı davranabilir, çocuğunun yeteneklerini sanki diğer çocuklardan çok daha farklı ve abartılı bir biçimde sunabilir; önemli ama yeterli değil. Bu da olması gereken, portfolyoda, dosyamızda olması gereken verilerden bir tanesi.

Çocuğun yaşlıları ile yaptığı iletişimde, görüşmelerde yaşlılarıyla ilişkileri, onlara sunduğu alternatifler, onları idare yöntemlerinin de etkili olduğunu görüyoruz ve çocukla yapılan görüşmenin, işte bu öğretmendir, gerçekten uzman kişidir, bu görüşmenin de önemli veriler sunacağını düşünüyoruz veya çocuğa yönelik, herhangi bir olayda veya bir yerde yaptığı davranışın anekdot irdelemesi veya anekdot kayıtları da önem arz ediyor. Çocuğun ürettiği, yaptığı malzemeler, işte bu el işleridir ta ana sınıfından itibaren yaptığı çalışmaları, yaptığı resimlerdir, bunların değerlendirilmesi gerekiyor.

Uzman görüşleri olabilir ve çocuğun gittiği herhangi bir sosyal aktivitede veya çocuğun çalışma gruplarındaki çalışmaları, o çalışmalara yaptığı katkılar da burada veri olarak kullanılabilir.

Bütün bunların hepsi uzun soluklu olarak takip edildiğinde çocuk hakkında bir veri alanı oluşturacak ve

bu çocuğa yönelik olarak bir karar vermede veya yönlendirme de yapmada önemli olmaktadır.

Şimdi, üstün yetenekli çocukların bu toplamalardan sonra... Bu elde etmeler tabii ki devam edecektir ama bunların eğitime gelindiğinde bütün dünyada benimsenen birçok yöntemler var. Aslından bunları, demin sayın konuşmacı arkadaşlarımız ve Sayın Millî Eğitim Bakanımız da ifade etti. Birçok yöntemler var; bunlardan en çok bilineni üç başlık altında toplanmıştır bu çocuklara yönelik olarak. Bunlardan bir tanesi gruplama yöntemidir; bu çocukları bir arada toplama, gruplama, sınıflarda toplama şeklindedir bunlar.

Bunların tabii ki sakıncaları olabildiği gibi faydaları da var. Her bir uygulamanın kendi içerisinde sakıncaları ve olumlu yönleri, olumsuz yönleri bulunmaktadır.

Birbirlerini tetiklerken aynı zamanda bu çocukları beraber, bir arada tutmanın dezavantajları da var. Bu çocuklar diğer çocuklarla aralarına mesafe koyuyor ve kendilerini algılamaları çok daha farklı; hani, onlardan farklıymış gibi algılayıp daha ileriki hayatlarında problem yaratabiliyor. Bunlara dikkat edilmesi gerekiyor.

Bir diğerine “hızlandırma” diyoruz. Hızlandırma olayında... Belki sizin de çocuklarınıza veya size de böyle teklifler gelmiştir; okula kaydettirmeye götürdüğünüzde “Bu çocuk biliyor, okumayı biliyor, sınıf atlatalım.” şeklinde veya işte, “Erken başlatalım.” şeklinde birtakım tekliflerle karşılaşmışsınızdır.

Çocuk için olumlu olabilir aslında bu. İşte, “Çocuk sıkılmaz.” diye böyle yorumlar yapıyor ama her çocuğun olgunluk yaşı var, çocuğun bir sosyal çevresi var. Bu sosyal çevreye uyum yapabilmesi için bunlar da sakınca doğuruyor. Çocuğun kendi akranlarıyla, kaç yaş grubundaysa o akranlarla beraber hareket etmesi önemli, oynaması, duygu alışverişinde bulunması önemli. Bunun için de sakıncaları var diyoruz.

Son olarak, genel olarak “zenginleştirme metodu” diyoruz ki bu en çok tutulan metot, şu anda bütün dünyada da kullanılan metotlardan bir tanesi.

çocukları kendi akran grupları içerisinde tutuluyor zenginleştirmede ama bir sürü aktivitelerle bu çocuk ne yapıyor, meşgul ediliyor diyelim. Burada kendi akranlarıyla beraber bazı dersleri alırken ödevlerle, kendi bireyselleştirilmiş veya 2-3 kişinin beraber bir araya geldiği farklı desteklenen yapılarla, işte, diyelim ki hangi alanda yeteneği varsa o alanda yoğunlaşmış kurslarla ama hiçbir zaman kendi akran grubundan kopartılmadan yapılan çalışmalar, bunların da mutlaka... Bunlar bağımsız çalışma ve araştırma saatleri olabiliyor. Öğrenme merkezleri... Bu çocuklar, işte, merakları vardır, bu meraklarının giderilebilmesi için alan gezileri yaptırılabilir, mekân gezileri, yaratıcı sorun çözme programları olabilir, teknolojinin kullanılması veya bu çocuklara yönelik olarak bireysel danışman verilir, normal sınıflarına ek olarak bu çocuklar bu bire bir danışmanla veya uzmanla çalışarak hem sosyal ve psikolojik gelişmeleri desteklenir hem de kendi uzmanlık veya yetenek alanlarına göre gelişmeleri sağlanmış olabilir.

Demin de belirttiğimiz gibi bu çocukları gelişimlerinde öğretmen en önemli faktörlerden bir tanesi. Bunun için öğretmen yetiştirmeye çok daha fazla önem verilmesi gerekiyor. Bir yerde keşfedilir bu çocuk, tanısı konabilir. Demin arkadaşımızın belirttiği gibi ama daha sonra sistematik olarak bu çocuğun gelişimi desteklenmezse veya yoğunlaştırılmış bir eğitim alanı veya çalışma alanı sunulmazsa bu çocuğa ne yapıyor, bu alanda çok fazla gelişmediği görülebiliyor.

Diyoruz ki: Bu çocuklara diğer çocuklardan çok daha farklı öğretmenler ne yapabilir? Diğer çocuklardan çok daha farklı ödevler verebilir bu çocuklara, daha fazla alıştırmalar verebilir, daha farklı materyaller veya teknikler kullanabilir bu çocuklara bu zenginleştirmelerde, tartışma, proje veya dramatizasyonu kullanabilir bu çocuklar için, analiz, sentez ve değerlendirme basamağında çalışmalar yaptırabilir. Diğer çocuklara bilgi ve kavrama aşamasında çalışmalar yaptırırken bu çocuklara bir aşama daha fazla veya birkaç aşama daha ileriye giderek analiz, sentez ve değerlendirme aşamasında ödevler verebilir ve aktif tutabilir ve ayrıyeten, geniş gözlem ve deneyler bu çocukların öğrenmelerinde önemli olmaktadır.

Okul dışı etkinlikler önemli yine bu çocukların öğrenmesinde ve başarıları mutlaka bir başka çocukla mukayese edilmemeli, kendi yetenek alanı çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çocuklara mutlaka uygun ortamlar ve fırsatların sunulması da gerekmektedir.

Şimdi, demin belirttiğimiz gibi, Sayın Bakanın belirttiği gibi, 2009’dan itibaren yeni bir çalışma başlatılmış. Tam olarak detayını bilmiyorum ama şu anda uygulanan bilim ve sanat merkezlerinin gerçekten bu alana hitap etmediğini belirtmek istiyoruz. Burada istihdam edilen öğretmenlerin de çok fazla bu çocukları desteklemede, bu çocukların alanlarını zenginleştirmede, yetenek alanlarına çok daha

fazla bir şeyler katmada çok daha etkili olduklarını veya verimli olduklarını da söyleyebilmemiz mümkün değildir. Buraların aynı zamanda aktif olarak kullanılmadığı, cumartesi, pazar özellikle millî eğitim müdürlüklerinin açılması için izin vermediği ancak valiliklerden izin alarak bu alanların, bilim sanat merkezlerinin açılabilmesini görebiliyoruz. Bu da problem yaratıyor ve bu çocukların... İşte, öğretmenlere ödenen ücretlerin sorunlar yarattığı özellikle belirtildi. Çünkü bu bilim ve sanat merkezleri çocukların normal örgün eğitimin dışında takip ettikleri veya geldikleri, buldukları yerler olarak çok daha devamlı bir surette planlı programlı bir yapı oluşturulmadığı için problem arz ediyor.

Gönül ister ki, üstün zekâlı öğrencilere yönelik kurulan eğitim fakültesindeki öğretmenlik bölümlerinin çok daha fazla sayıya ulaşması, bunların, hatta daha detaylı olarak bölümlere ayrılması, bu çocukların her birine hitap edilmesi ve kendi ülkemizin şartlarına yönelik olarak yeni testlerin geliştirilmesi önem arz ediyor. Bunun da tekrar bütüncül bir perspektiften olayın incelenmesiyle çok daha güzel ve somut çalışmaları ortaya çıkartacağını görebilmekteyiz. Bunun için de yine tekrar ediyoruz: Eğitimin, şu anda olduğu gibi aklımıza geldiği gibi bir yasa çıkarma yerine, gerçekten çözüm üretmeye yönelik bütünsel perspektiften bakıp sorunları çözmemiz gerekiyor.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Topçu.

Gruplar adına son konuşmacı AK PARTİ Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Zeynep Armağan Uslu.

Buyurun Sayın Uslu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP ARMAĞAN USLU (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üstün yetenekli bireylerin ülkemizin gelişimine yönelik katkılarının daha etkin bir biçimde sağlanması çalışmalarını güçlendirmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına dair görüşmelerde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, bugün en gelişmiş 16'ncı büyük ekonomi olarak ve genç nüfusuyla kendi geleceğini yeniden kurgulayan ve pek çok uluslararası gelecek öngörüsüne baktığımızda da dünyanın parlayan yıldız ülkesi olarak konumlandırılan bir ülke. Ve ülkemizin 2023 hedeflerine ulaşması, dünyanın en gelişmiş 10 büyük ülkesi arasında hak ettiği yeri alması için de hassasiyetle değerlendirmemiz gereken en önemli kaynak şüphesiz ki insan kaynağı ve bu çerçevede insan kaynağının iyi değerlendirilmesindeki elzem unsurlardan biri de üstün yetenekli bireylerin tespiti ve yönlendirilmesi ve bu hedefe ulaşıldığı ölçüde hem üstün yetenekliler yetenekleri doğrultusunda parlak bir kariyere ulaşabilecekler hem de ülkenin kendi evlatlarından elde edebileceği katma değer en üst seviyelere erişebilecek. Ancak, elbette böyle bir bakışın bir ayrımcılık olmadığı da belirtilmelidir. Yani evet, elbette herkes yasalar önünde eşit hak ve özgürlüklere sahip fakat aynı zamanda bireyler psikolojik ve biyolojik olarak da birbirinden çok farklı niteliklere sahiplerdir ve eğitim ve toplumsal kalkınma açısından değerlendirdiğimizde bu farklılıklar bir zenginliktir de. Ve farklılıklar aslında hayatın her alanında olduğu gibi ortadan kaldırılacak bir durum değil, yok sayılacak, üstüne basılacak bir durum değil, tersine, geliştirilmesi gereken, sahip çıkılması gereken bir potansiyel ve bu yüzden bireylerin farklı özelliklerinin tanımlanması ve gelişmelerine zemin hazırlanması, yönetimlerin halklarına karşı da açık bir sorumluluğu. Ve toplumların, küreselleşmenin getirdiği yenilikleri izleyebilen ve bu yenilikleri analiz ederek gelişmişlik düzeyine katkıda bulunabilecek bireylere ihtiyacı var. Bu bireylerin yetişmesi ise ancak bireysel farklılıkları dikkate alan, liderlik, üstün motivasyon, yaratıcılık, analitik düşünebilme gibi yetenekleri geliştiren eğitim sistemleriyle mümkün.

Ve bu noktada üstün yeteneklilerin eğitimini dünya üzerindeki çeşitli devletlerin ele alışıyla değerlendirdiğimizde, bizim kültürümüzde yer alan enderun sisteminin de bütün bu üstün yetenekli eğitime kaynaklık eden önemli bir zenginlik olduğunu ve bu çerçevede de geçmişimizde böylesi bir birikime sahip olmamızın öneminin de altı çizilmeli. Tabii, üstün yeteneklilerin kazanılması anlamında elbette cumhuriyetin de belli katkıları oldu ve çeşitli yasal düzenlemeler gerçekleştirildi. Fakat diğer taraftan şunu da ifade etmek gerekir ki açık yüreklilikle: Yıllar boyunca, hem de uzun yıllar boyunca eğitim politikalarında sistematik bir yaklaşım, özel ve toplumsal katma değeri yüksek bu seçkin grubu hedefleyen, devamlılık arz eden yapı ve yaklaşımlar sergilenememiştir. Ve gelişmesi hızlandırılmış tüm diğer ülkelere baktığımızda ise en büyük yatırımın üstün yetenekli bireylere yapıldığını görüyoruz. Yetenekleri ve ilgileri doğrultusunda her türlü araştırma geliştirme imkânının sağlandığı, bunun bir

devlet politikası olarak şekillendirildiği görülmektedir ve bu anlamda üstün yeteneklilerin eğitimine yapılacak yatırımın ülkenin kaynaklarının geliştirilmesindeki en kısa, aynı zamanda en etkin ve en verimli yol olduğu da rahatlıkla ifade edilebilir ve tabii, Türkiye'nin son yıllara kadar bu konuda yeterince ilerleme sağlayamayışının arkasında ise eğitimde fırsat eşitliğinin, aslında yoksunlukta eşitlik olarak algılanmasının önemli bir katkısı vardır.

Tarihsel ve kültürel mirasın bireyi değil topluluğu öne çıkarması, dolayısıyla bazı bireylerin bazı açılardan farklı olabileceğinin -yani birilerinin ötekilerden daha üstün olabileceğinin farklı olabileceğinin- kabulüne yönelik bir sistemik direnç de söz konusudur. Üstün yeteneklilerin eğitiminde uzmanlık eksikliği, genel olarak eğitim hedefleri üzerinde tarafların anlaşamaması, uzlaşamaması, toplumun geleceğini yönlendirmeye yönelik senaryoların aslında olmayışı ve bunların açıkça tartışılıp uzlaşma sağlanmış senaryolar hâlinde bir konsensüs olarak ortaya konulamayışı da sebepler arasında yer almaktadır. Ancak, artık bu anlayış tamamıyla terk edilmiş ve üstün yetenekli bireylerin eğitiminde yeni ve köklü adımlar atılmaya başlanmıştır. Bilgisizlik sarmalının bütün yetenek gruplarını kuşattığı bir anlayıştan vazgeçilmiş, uygun eğitim ortamlarının hazırlanması, “farklılığın bedeli” döngüsünün sona erdirilmesi adına aktif bir inisiyatif sergilenmeye başlanmıştır.

Bu çerçevede yapılan çalışmalara da kısaca değinecek olursak -özellikle biraz önce Sayın Bakanımız da zikretti- “BİLSEM” diye adlandırılan bilim sanat merkezleri, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarına devam eden üstün yetenekli öğrencilerin örgün eğitim kurumlarındaki eğitimlerinin yanı sıra buna paralel süreçler geliştirilmek suretiyle kendi yetenek türlerine uygun destek eğitim almalarını sağlayan önemli bir yapıdır ve “nereden nereye geldik” diye baktığımızda, şu anda 55 ilde 61 kurum mevcuttur ve 2013 perspektifini de ortaya koyacak olursak, seksen bir ilin tamamında bu eğitim kurumlarına yer verilmesi, bilim sanat merkezlerinin açılması öngörülmektedir. 2002-2012 perspektifine bakacak olursak da yüzde 270 oranında bir gelişimin bu kısa süre zarfında BİLSEM’ler örneğinde ortaya konulduğunu, böyle bir performansın varlığını da belirtmemiz gerekir.

Yine, üstün yetenekli çocuklara yönelik eğitimi yetiştirmek de önemli bir meseledir. Çeşitli arkadaşlarımız, değerli milletvekillerimiz zikrettiler, evet bunun nirengi noktalarından biri eğitimi yetiştirmek. Bu çerçevede de yapılan ve yine son yıllarda yapılmış olan çalışmalar da var. İstanbul Üniversitesinin Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesinin Özel Eğitim Bölümünde, Türkiye’de ilk kez, Üstün Zekâlıların Eğitimi Ana Bilim Dalı kurulmuştur ve burası 2002 yılından beri hem lisans hem yüksek lisans hem de doktora düzeyinde eğitim programları vermekte ve Türkiye’nin bu anlamdaki insan kaynağına katkı sağlamaktadır.

Bir diğer husus: Yine 2002-2003 eğitim öğretim yılından itibaren, cumhuriyet tarihinde bir ilk olarak, yine Millî Eğitim Bakanlığı ve İstanbul Üniversitesi işbirliğiyle Türkiye’nin ilk, üstün zekâlı öğrencilere eğitim veren ilköğretim okulu da faaliyete başlamıştır. Ama neyi görüyoruz? Bunların hepsinin yeni çalışmalar, yeni faaliyetler olduğunu ve dolayısıyla meyvelerini de yeni vermeye başlayacaklarını görüyoruz.

Bir diğer husus da, Anadolu Üniversitesi ve TÜBİTAK desteğiyle Anadolu Üniversitesi Üstün Zekâlılar Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanlığı tarafından üstün yetenekli öğrencilerin eğitimlerine yönelik üniversite tabanlı bir programın uygulamaya geçirilmiş olmasıdır. Bu program da 2007-2008 öğretim yılında başlamış ve hâlihazırda 6’ncı sınıftan 9’uncu sınıfa kadar, yani ilköğretimin ikinci basamağında eğitim veren bir yapı olarak karşımızdadır. Bu bağlamda, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Başkanlığında çalışan Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunda, Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2012-2016’nın hazırlanması kararı da alınmıştır ve bu Strateji Planı şu anda tamamlanmak üzere olup, Bakanlık tarafından Yüksek Bilim ve Teknoloji Kurulunun 2012 yılı ilk toplantısında da sunulacaktır ve şu da gerçektir ki cumhuriyet tarihi açısından bu da bir ilktir yani ilk kez bu ülke üstün yetenekli çocukları için bir strateji planı ortaya koymuştur ve ilgili Plan Türkiye’de üstün yetenekli bireylere yönelik eğitim modelleri, tanılama ve izleme, insan kaynakları ve sürdürülebilirlik ana başlıkları üzerinden kendini konumlamış ve bu stratejik plan neticesinde ülkemizdeki üstün nitelikli bireylerin eğitimi konusunda da yeni düzenlemeler kısa sürede hayata geçirilecektir. Ancak konu sadece tek bakanlığın konusu da değildir yani sadece Millî Eğitim Bakanlığını burada bir odak noktası olarak göremeyiz. Elbette ki eğitimden sorumlu bakanlık olduğu için koordinasyon bu Bakanlıkta olacaktır ama aynı zamanda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, TÜBİTAK, YÖK, Sağlık Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü, üniversiteler, sivil toplum

kuruluşları gibi çoklu partnerlerin, pek çok kurum ve kuruluşun katkısıyla başarı gelecektir. Hedeflenen amaca ulaşabilmek kurumlar arası sinerjinin yaratacağı güce bağlıdır ve yine insan kaynağımızın değerlendirilmesinden en yüksek katma değeri elde edecek olan şüphesiz ki iş dünyasıdır ve bu çerçevede iş dünyasının her türlü üretim ve ticaret kuruluşlarının mesleki teknik eğitimin yanı sıra üstün yetenekliler eğitimine de yatırım yapmaları, destek vermeleri önemli bir husustur. Problem çözme, analitik düşünebilme, yenilik yapabilme, farklı bakış açılarıyla sorunu çözebilme gibi beceriler bu kuruluşların işlerini daha büyük bir performansla, daha büyük bir başarıyla yapmalarını sağlayacak ve bu çerçevede de bu beceriler aynı zamanda üstün yeteneklilere ait becerilerdir ve böyle baktığımızda - sorunların yarattığı ihtiyaçlara- öğrenme ve geliştirme ihtiyacı bir araya getirilirse sonuçtan şüphesiz her iki taraf ve en geniş ölçekte de bu ülkenin tamamı kazançlı çıkacaktır. Dolayısıyla üstün yeteneklilerin eğitimi konusu bilim, sanat, iş dünyası ve üniversitelerin topluma hizmet boyutunda rahatlıkla iş birliği yapabileceği disiplinler arası çalışmaya elverişli bir konudur ve bunun gereğinin yapılması için de tarafları buradan katkı sağlamaya davet ediyoruz.

Türkiye’de biz ne durumdayız diye baktığımızda yani bu üstün zekâlılardan bahsedip duruyoruz da yani nasıl bir büyüklükten bahsediyoruz, nedir bu ülkenin pozisyonu diye baktığımızda, 0-24 yaş aralığında Türkiye’de 25 milyon küsur birey var ve bunların yüzde 2’sinin üstün yetenekli yani 627.480 üstün yeteneklinin olduğu tahmin edildiğinde -yani bazı küçük Avrupa ülkelerinin neredeyse toplam nüfusundan daha fazla sayıda üstün yeteneklinin olduğu bir Türkiye’den bahsediyoruz- bugünlerin ve yarınların kurgulanması adına konunun ne kadar önemli olduğunu anlamak için sadece bu veriye bakmak dahi tek başına yeterli.

Eğer beşerî sermayeyi doğru değerlendirirsek 21’inci yüzyılın bilgi ve yaratıcılığa dayalı rekabet dünyasında her bir üstün yeteneklinin kendi alanında doğdukları ülkelere ve insanlığa etkin ve farklı katkılar sağlamasına da imkân sağlayabiliriz. Oysa, kendi hâline bırakıldığında, yönlendirilmediği ve kendini gerçekleştirme fırsatı yaratılmadığında üstün yeteneklilerin aynı zamanda yıkıcı, kendisine ve çevresine zarar verici duruma gelebildiğini yani en büyük zenginliğimizi kendi ellerimizle heba edebildiğimizi de unutmamalıyız.

Üstün yetenekli bireylerin eğitimi kadar bu çocukların izlenmesi ve istihdamının da bu çalışmalar kapsamında projelendirilmesi gerekmektedir. Ancak bu konudaki temel yaklaşım üstün yetenekli bireylerin yaş, cinsiyet, sosyoekonomik statü, bütün bu düzeylerden bağımsız bir biçimde desteklenmeleri ve yeteneklerinin geliştirilmesinde eğitimin nesnesi değil, öznesi olarak konumlanmaları gereği de ortadadır ve ülkelerin üstün yeteneklileri eğitmek yönündeki uygulamalarına da baktığımızda aslında homojen bir yapı görmüyoruz, farklı uygulamalar var. Yani çizginin bir ucuna baktığımızda üstün yeteneklileri dâhil –işte Amerikan modelini burada öngörebiliriz- bütün öğrencilerine farklılaşmış ve bireyselleştirilmiş eğitimi olağan örgün eğitim içerisinde sunan ülkeler, diğer ucundaysa kitlesel eğitimin dışında, seçilmiş öğrencilere özgü okullar açan ülkeler vardır ve ülkelerin üstün yetenekliler konusuna yaklaşımı, felsefesi, nüfus ve gayrisafi millî hasıllarıyla, bundan eğitime ayırdıkları payla, gelişmişlik düzeyleriyle ve hepsinden daha önemlisi “eğitimde fırsat eşitliği” kavramından aslında ne anladıklarıyla bağlantılıdır ve hayatın her alanında “fırsat eşitliği” kavramını sonuna kadar sahiplenen, tüm uygulamalarıyla bu yaklaşıma hayatîyet kazandıran Hükûmetimizin bu alandaki çalışmalarının da aynı bakışın izdüşümü olacağı açıktır.

Günümüzde ülkelerin ekonomik büyümesi sadece sermayeye bağlı değildir. Artık üstün beyin gücünün ve yaratıcılığın maddi sermayenin üstünde olduğu, “pozitif dışsallık” kavramının öne çıktığı, bilim, teknoloji ve diğer alanlarda yaratıcı düşünce gücü kullanılarak ortaya konan çıktılarının ekonomik büyümeyi tetiklediği bir dünyada yaşıyoruz ve diğer bir ifadeyle, biz aslında üstün yeteneklilerin iktisadî öneminden de bahsedebiliriz. Ekonomik kalkınmada ülkeler, tarih ve kültür gibi değerlerinin yanı sıra çok boyutlu bir yaklaşım doğrultusunda altın anahtar olarak yenilik ve teknolojiyi kullanıyorlar. Yaratıcı beyin gücüne sahip bireyler özgün çıktılar oluşturarak ülkeleri için markalar yaratıyorlar ama bu hedefleri başarabilmek, bilim ve teknoloji alanında öncü ve yaratıcı ürünler koymanın yanı sıra marka oluşturmak için, ülkelerin üniversitelerinde, fabrikalarında, laboratuvarlarında çalışacak yaratıcı bireylerin eğitiminin desteklenmesi şarttır ve bu destek, uygun araştırma ve eğitim ortamlarının sunulmasıyla sağlanır ve malumunuz olduğu üzere, bir ülke için stratejik açıdan önemi olan coğrafi konum, yer altı ve yer üstü zenginlikleri gibi kaynaklarla değiştirilemez, bunlar sabittir ama diğer önemli stratejik güç, insan kaynağı, bu değiştirilebilir ve geliştirilebilir ve üstün yeteneklilerin tespiti, eğitimi, istihdamı, keza beyin göçünün engellenmesi, bu yönüyle stratejik önemi de haiz. Dolayısıyla,

üstün yetenekli gençlerimizin kendi öğrenme güçlerini ortaya çıkarmaya olanak sağlayan bir sistemin yaygınlaştırılması, ülkemiz açısından tam da bir toplumsal sıçrama hamlesi olacaktır ve dünya çapında marka ürünler çıkarmak istiyorsak işte, prestijli ödüller dediğimiz Nobel, Pulitzer, Oscar, bütün bunların yaygınlaştırılması, bunların bu ülke adına elde edilmesi bakımından da başarılar elde edilen bir ülke profiline ulaşmak bakımından da bu yatırımı ülke olarak üstün yetenekli gençlerimize yapmak kaçınılmaz bir gereklilik ve eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması bakımından da her bireye kendi gelişim ve öğrenme özelliklerine uygun, çeşitlendirilmiş, zenginleştirilmiş ve farklılaştırılmış eğitim ortamlarının sunulması temel bir hak, temel bir ihtiyaç ve bu özellikli gruba karşı da aslında bir yönetsel sorumluluk.

Tüm bu gereklilikler ve gerekçelerin ışığında, dünyada 1980'lerden sonra gündeme gelen üstün yetenekliler eğitiminde birikmiş olan tecrübe ve birikimi de değerlendirerek gezegenin beyin göçü değil beyin dolaşımı evresine girdiği bu dönemde konuya yönelik etkin stratejilere acilen hayatiyet kazandırılmalıdır. Bu bağlamda, üstün yetenekli bireylerin eğitiminde dünya genelinde uygulanan iyi örnekler incelenerek, ülkemizin toplumsal yapısına uygun eğitim modelleri ve bu modellere yönelik zenginleştirilmiş ve farklılaştırılmış eğitim programları oluşturulmalıdır.

Fırsat eşitliği temelinde üstün yetenekli bireylerin geleceğe taşınacağı, bireyin kendini gerçekleştirebileceği, insanlık yararını esas alan bir eğitim sistemini kurgulamak açık bir gereklilik olarak karşımızdadır ve bu anlamda nihai hedefimiz sadece ulusal ölçekte sınırlı olmayıp, ülkemizi bütün üstün yeteneklilerin değerlendirildiği bir cazibe merkezi hâline getirmek, üstün yeteneklileri ulusal ve evrensel değerlerle geleceğe yön verecek bireyler olarak yetiştiren modern ve lider bir ülke olarak konumlamak da bir diğer hedefimizdir ve tüm bu sorumlulukların gereğini yerine getirmek üzere eğitim sistemimiz açısından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uslu.

Süreniz tamam efendim.

ZEYNEP ARMAĞAN USLU (Devamla) – Bu önerenin yararlı olduğunu belirtiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge sahipleri adına birinci konuşmacı, Sayın Sebahat Tuncel, İstanbul Milletvekili. Buyurun Sayın Tuncel.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önerge üzerine Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, keşke bu ortak çalışma birçok konuda da olsa. Bu araştırma önergesinde ortaya koyduğumuz bu ortak tavır -iktidar muhalefet- Türkiye'nin temel sorunlarında da benzer bir durumu geliştirse belki Türkiye'nin demokrasisi açısından daha önemli olacak diye düşünüyorum. Burada bütün milletvekili arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, aslında üstün yetenekli, üstün zekâlı çocukların topluma yararlarını en üst düzeye çıkarmak amacıyla, yaşlılarından daha farklı öğrenme düzeyine sahip çocukların erken yaşlarda tespiti ve öğrenme özelliklerine uygun bir eğitim alabilmeleri için neler yapılması gerektiğinin tespiti ortak bir tavır. Tabii, bu vesileyle biz birkaç şey ifade etmek istiyoruz. Üstün yetenekli çocukların tespit edilmesi, erken olarak tespit edilmesi önemli bir durum ancak bu tespitin şöyle bir durumu da var: Yani hangi konuda yetenekli, matematik mi, işte kültür mü, sanat mı, sinema mı, tiyatro mu ya da fen bilimleri mi? Dolayısıyla bu alanlardaki tespit alanına göre yapılması önemli bir konu.

Diğer bir nokta, aslında üstün yetenekli çocukların eğitim meselesinde nerede eğitim alacakları meselesi de önemli. Daha çok mesela İstanbul, Ankara, İzmir gibi metropol kentlerde, büyük kentlerde okullar açılıyor. Bu araştırma önergesinden sonra belki yani bu tespitler yapıldıktan sonra, umuyorum, Millî Eğitim Bakanlığı, bunu sadece böyle metropol kentlerde değil, başka alanlarda, örneğin Diyarbakır'da, Erzurum'da, Malatya'da, başka alanlarda da açılmasını öngörür çünkü bu önemli bir konu yani çocukların buradan faydalanması önemli bir nokta.

Bir de bu üstün yetenekli çocuklar çoğu zaman kendi ailesinden, çevresinden kopartılıyor, başka bir mekâna gönderiliyor. Burada hem kültürel olarak hem sosyal olarak başka zorluk yaşama durumu ortaya çıkıyor. Bu açıdan da bu olayı düşünmek önemli diye düşünüyorum.

Sayın milletvekilleri, tabii ki çocuklarımızın geleceğini düşünmek, çocuklarımızı birey olarak yetiştirmek ve toplumda daha etkin bir düzeye nasıl getirebiliriz tartışmak iyi bir nokta. Dolayısıyla

hem engelli çocuklarımız için yapılacak sorun, diyelim ki öğrenim zorluğu çeken çocukların geleceğine dair işler yapmak, bunun için eğitim kurumlarını düzenlemek hem de üstün yetenekli çocuklarımıza ilişkin düzenlemeler yapmak temel görevlerimizden biri. Bunu yapmak bu Parlatentonun görevi ancak bunu yaparken nasıl bir perspektiften, hangi açıdan baktığımız da önemli.

Özellikle eğitim sistemi tartışması, Türkiye'nin temel gündemlerinden birisi. Şimdi komisyonda 4+4+4 tartışılıyor. Buradaki yaklaşımda da yani bu zorunlu eğitim meselesini 3'e bölüp bunun üzerinden yeni bir sistem yaratma tartışması Türkiye'de ciddi tartışmalara neden oldu. Bu yasa tasarısı bize göre geri çekilmelidir. Bunun geri çekilme nedeni içerikten ziyade, bu kanun tasarısının bu çevrelerle, diyelim ki eğitim kesimleriyle, akademisyenleriyle, yazarlarıyla, yine bu eğitimin bu hâle dönüştürülmesi, 4+4+4'e dönüştürülmesi konusunda etkilenecek kesimlerle tartışılmaması, sadece iktidarın kendi gücüne dayanarak "Benim nasıl olsa elimde iktidar gücü var, yeteri sayıda milletvekili var, el kaldırım, bu işi geliştiririm." tartışmasının, içeriğe girmeden kendisi bile bu önerenin geri çekilmesini gerektiren bir noktadır.

Diğer boyutlarına geldiğinde, zaten içeriğine girdiğimizde bu çok daha vahim bir durumu gösteriyor. Türkiye'de aslında AKP İktidarıyla öğrendiğimiz bir şey var: Demokrasi kendisine yöneliktir. "Eğer biz varsak demokrasi var, diğer muhalefetin görüşü, önerisi bizim açımızdan önemli değildir; sadece muhalefetin değil, sosyal yapıların, eğitim kurumlarının görüş ve önerileri de önemli değildir." tartışması bu açıdan... Gerçekten önümüzdeki dönem hem gençleri ilgilendirecek, çocukları ilgilendirecek, ailelerini ilgilendirecek bu eğitim sisteminin, bu kanun tasarısının gözden geçirilmesi önemli bir konu diye düşünüyoruz. Dolayısıyla Sayın Eğitim Bakanımızın aslında bu meseleyi, biraz önce söylediğim gibi, eğitim kurumlarıyla, diyelim ki bunun sosyal çevreleriyle, etkilenecek kesimlerle, ailelerle tartışmadan önce zaten Millî Güvenlik Kurulunda tartışması da ayrı bir nokta. Yıllarca Türkiye bu zihniyetten çekti, 12 Eylül zihniyetinden çekti, askerî diktanın ne demek olduğunu biliyor ama yine de biz millî eğitim politikalarını belirlemek için önce bu işin uzmanlarıyla ya da Parlatentoda değil, yine Millî Güvenlik Kurulunda tartışmaya açıyoruz. Bu, durumun ne kadar vahim olduğunu gösteriyor. Yine, diğer bir konu: "Eğitimde fırsat eşitliği" diye söyledi Sayın Milletvekili, AKP Grubundan konuşan. Bu, çok önemli bir konu. Evet, eğitimde herkes, toplumun tüm kesimleri fırsatlardan eşit faydalanmalı ama fırsatlardan eşit faydalanma koşulları da devlet tarafından güvence altına alınmalı. Böyle bir durum yok, zaten eğitimde ciddi bir eşitsizlik var. Bunun çeşitli nedenleri var yani diyelim ki eğitim sistemimizin kendisi problemlili, diyelim ki bu ülkede hâlâ ana dilde eğitim talebi problemlili bir alan. Ana dilde eğitim talebi karşılanmıyor, ana dilde eğitim talep edenler bu ülkede dışlanıyor, terörize ediliyor; bu ciddi bir durum.

Yine, diyelim ki bu üstün yetenekli çocukların belirlenmesi meselesinde de bu önemli bir ayrım çünkü birçok çocuk diyelim ki ana dilini iyi kullandığı hâlde, bu konuda yeteneklerini açığa çıkarabildiği hâlde, Türkçeyi bilmediği için çoğu zaman bu çocuklar "geri zekâlı" diye ya da işte "öğrenim güçlüğü çekiyor" diye topluma lanse ediliyor. Bunun bile kendisi bir problem yani aslında bu konuda bile Türkiye'de ana dillerini iyi bilen ve bu konuda belki yetenekli olan çocuklar, Türkiye eğitim sistemi nedeniyle bu sistemin dışında kalıyor, öğrenim bozukluğu görüyor ya da cahildir ya da birçok... Mesela bu rehabilitasyon merkezlerine dikkat edin, çocuklar "öğrenim güçlüğü çekiyor" diye gönderiliyor. Bütün bunların nedenlerinden birisi bu. Bu zaten problemlili bir alan.

Bir de eğitimde fırsat eşitliğine bu kadar vurgu yapıp bu fırsatlardan eşit faydalanmayan ancak kendi olanaklarıyla, diyelim ki eğitim görmek isteyen kesimlere yönelik de büyük bir saldırı var. Özellikle Barış ve Demokrasi Partisinin iktidarda olduğu yerelerde, belediyelerimizin bünyesinde geliştirilen eğitim destek evlerinin kapatılması tam da bu noktaya geliyor. Çünkü AKP İktidarı, kendisinden başkasına, gençlere, çocuklara bir destek verilmesini istemiyor galiba ya da bundan faydalanmasını istemiyor.

Bugün diyelim ki BDP'li belediyelerden beş ilde Batman, Mardin, Siirt, Ağrı, Erzurum ve Dersim'de beş tane eğitim destek evi kapatıldı, Orhan Doğan Eğitim Destek Evi. İsimden dolayı mı bilemiyorum, bu ilginç. Orhan Doğan, bir dönem bu Parlatentoda milletvekilliği yapmış biri. 2 Mart darbesiyle yaka paça bu Parlatentonun dışına itildiler. Türkiye hâlâ bu ayıplı durumuyla... Yani aslında demokrasi açısından ayıplı bir durum. Galiba ismine tahammül edemiyor ki Orhan Doğan'ın ismini verdiği eğitim destek evleri de kapatılıyor ve binlerce çocuk, sınava az bir zaman kalmışken bu eğitimden mahrum bırakılıyor.

Şimdi, burada, gelip eğitim sorunlarını konuşuyoruz, işte yüksek üstün zekâlı çocukların durumlarını

konusuyoruz. Oysa bu durumun kendisi vahim bir durum. Yani bunu AKP Hükûmeti ne kadar dikkate alacak, bilemiyoruz. Gerçekten, uyduruk gerekçelerle eğitim destek evlerimiz kapatıldı. Bu, sorunlardan birisi.

Tabii, burada buna herkesin karşı çıkması gerekiyor. Eğer çocuklardan yana, gençlerden yana bir düzenleme yapmak istiyorsak, o zaman, gençlerin olanakları doğrultusunda bu sisteme dâhil olmaları, bu “fırsat eşitliği” denilen aslında eşitsizlik sistemi içerisinde yarıya dâhil olmaları konusunda ailelerinin, işte belediyelerin ortaya çıkarttığı bu olanakları bile heba eden yaklaşım, kabul edilebilir bir nokta değil.

Diğer bir konu sayın milletvekilleri, aslında bu ülkede zar zor sınavla üniversiteye girenlerin, bu eşitsizlik yarışını bin bir emekle, çabayla geçen öğrencilerin, üniversiteye gidenlerin birçoğu şimdi tutuklu. 500 tane tutuklu öğrenci var, hatta bunun sayısı çok daha fazla. Hâlâ üniversitelerde -Sayın Bakan biliyor mu- öğrenciler protesto ettiler diye, basın açıklaması yaptılar diye, daha savcılık soruşturma başlatmadan okul yönetimleri soruşturma başlatıyor ve öğrenciler okuldan uzaklaştırılıyor, disiplin cezası veriliyor.

Şimdi buradan biz gelip gerçekten bir eğitim sistemi tartışıyoruz. Nasıl bir ülkedeyiz? Yani üniversitelerde insanlar, gençler kendi taleplerini dile getiremeyecek durumdaysa, taleplerini dile getirdiği için soruşturmadan geçiyor ve tutuklanıyorsa ya da okuldan atılıyorsa, eğitim hakkı elinden alınıyorsa burada fırsat eşitliğinden falan bahsetmek mümkün değildir. AKP İktidarının yaptığı gibi “Ya bendensin ya düşman; ya benim gibi davranacaksın ya da sana yaşam hakkı tanımam, eğitim hakkı tanımam.” anlayışına bir an önce son vermesi gerekiyor diye düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tuncel.

İkincisi konuşmacı Sayın Recep Gürkan, Edirne Milletvekili.

Sayın Gürkan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan önergeyle ilgili söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konfüçyüs’ün bir sözüyle başlamak istiyorum. Konfüçyüs diyor ki: “Bir neslin kaderini bir önceki nesil belirler.” Tıpkı bugünlerde bizim yapmaya çalıştığımız gibi. Şu anda biz de bir taraftan burada, Genel Kurulda, bir taraftan yukarıda Millî Eğitim Komisyonunda bizden sonraki neslin kaderini belirlemeye çalışıyoruz.

Aslında iki tezat bir arada yaşanıyor. Aynı Meclisin çatısı altında, yüce Meclisin çatısı altında, bir, çok olumlu bir örneği birlikte yaşıyoruz, bir de çok olumsuz bir örneği birlikte yaşıyoruz. Genel Kurulda bütün grupların uzlaşmasıyla, ortak önerileriyle, destekleri, içlerine sindirerek, katkılarıyla ülkenin en değerli varlığı, en büyük hazinesi olan çocuklarımızın, üstün yetenekli, üstün zekâlı çocuklarımızın gelecekte ülkemizi daha iyi yarınlara, daha büyük ufuklara taşımaları için elimizden ne geliyorsa hepimiz bir katkı sunarak bunu gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Ama diğer taraftan, toplam içerisindeki orana, yüzde 2’ye denk gelen, yüzde 2’yle 3 arasında denk gelen bir orandaki üstün yetenekli çocuklarımız için bu olanağı yaratmaya çalışırken bir taraftan da 12-13 milyon çocuğumuzu ilgilendiren bir eğitim yasasını -hiç kimse kusura bakmasın amacım siyaset yapmak da değil, muhalefet yapmak da değil ama doğruları konuşacağız- hiç kimseye danışmadan âdeta bir oldubittiyle, dayatarak çıkarmaya çalışıyoruz.

Şimdi, bunların hangisi doğru, hangisine inanacağız? Parlamento’yu, milletvekillerini örnek alan o gençlere, o çocuklara, o yurttaşlara hangisini doğru model olarak sunacağız? Dün akşam bildiğiniz gibi Millî Eğitim Komisyonu sabah dörde kadar çalıştı. Bu akşam yine çalışacak. Yarın akşam yine çalışacak. Ha, sonuç itibarıyla Parlamento çoğunluğuna dayanılarak bu yasa Adalet ve Kalkınma Partisinin istediği biçimde çıkabilir. Çıkarırsa ne olacak? Yani bu ülke, bu ülkenin çocukları, bu ülkenin evlatları bundan ne kazanç elde edecek, ne kazanım elde edecek bu ülke? 21’inci yüzyılı bilgi toplumu çağı olarak nitelendiriyoruz. 21’inci yüzyılı insanlığın bütün keşiflerinin neredeyse son yirmi otuz yıla sığırdığı çağ olarak nitelendiriyoruz. Ama eğitim gibi bir nesli ve bir ülkenin kaderini belirleyecek bir konuda dört siyasi parti bir araya gelmeyi başaramıyoruz. İktidar “Nasıl da çoğunluk benim, ben istediğimi bu Parlamentodan çıkarırım.” mantığıyla bir türlü uzlaşmaya yanaşmıyor. Oysa, kaderi üzerinde bugünlerde oynadığımız çocukların bu olayda hiç kabahati yok, hiç günahı yok ve gerek çocuklara gerek ailelerine, velilere, annelere, babalara gerekse de bu işin uzmanı olan... Az önce Sayın Bakan çok güzel ifade etti, üstün yetenekli çocuklarla ilgili çalışmalarını anlatırken dedi ki: “2007-

2008'den bu yana şu kadar kurultay yaptık, bu kadar çalıştay yaptık, bu kadar bu işle ilgili uzmanla, akademisyenle görüştük, raporlar hazırladık.” Fevkalade bir şey, ben gurur duydum bir eğitimci olarak ama aynısını ülkemizin tüm çocuklarını ilgilendiren bir yasada beceremedik. Şimdi, burada suç muhalefetinse bu muhalefete ait olan suçu biz üzerimize almaya hazırız ama siz sormadan, kimseye sormadan, beş grup başkan vekilinin imzasıyla bir teklifi tasarı olarak dahi getiremeyip bir teklifi getirir dayatırsanız bunu kimsenin kabul etmesi mümkün değil değerli arkadaşlar, kimsenin kabul etmesi mümkün değil. Getirilen teklif 4, 4, 4 12 yapmıyor, 12 yapmıyor. Mızrak çuvala sığmıyor, sığmayacak. Bakınız, o kadar yanlış, o kadar acele, o kadar hazırlıksız bir teklif getirildi ki Parlamento'ya. Baştan “2'nci 4'ten itibaren açık öğretime yönlendireceğiz kız çocukları.” denildi, “Erkek çocukları da sanayiye, tamirhaneye.” Sonra bakıldı ki: “Ya, hakikaten biz çok vahim hatalar yapıyoruz.” Geri çekildi. Şimdi 3'üncü 4'e öteleedik. Ama ötelelediğimiz açık öğretim değil. Teklif maddesinde aynen şu yazıyor: “Ortaöğretimde eğitim, örgün eğitim veya yaygın eğitim olarak verilir.” Bakıyorsunuz millî eğitim mevzuatına ve dünyadaki genel uygulamaya “yaygın eğitim” deyince halk eğitim merkezleri, burasını işaret ediyor. Yani şimdi zorunlu hâle getirmeye çalıştığımız ortaöğretime, liseye gitmeyen çocuk, halk eğitimdeki saz kursuna, biçki dikiş kursuna, nakış kursuna, kanaviçe kursuna gidip o sertifikayı getirdiğinde, bana diploma verin derse ne yapacağız biz? Yaygın eğitimin tanımı mevzuatta belli, 1739'da belli. 1739'un 26'ncı maddesini değiştirmeye çalışıyor Hükümet. Belli.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Sayın Bakan, çok dikkatli dinliyorsunuz sizi!

RECEP GÜRKAN (Devamla) – Sayın Bakan dün akşamdan yorgun biraz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ÖMER DİNÇER (İstanbul) – Merak etmeyin, ben iki tarafı da dinliyorum.

RECEP GÜRKAN (Devamla) – Sağ olun, sağ olun Sayın Bakan.

MUHARREM İNCE (Yalova) – İki işi bir arada yapabiliyor demek ki!

RECEP GÜRKAN (Devamla) – Şimdi, dolayısıyla bu kadar geniş bir kitleyi ilgilendiren bir kanun yaparken -Allah aşkına size soruyorum, herkes kendi çocuğunu düşünsün, kendi çocuğunu yüreğine koysun düşünsün- bu işin uzmanlarına sorulmaz mı? Yani ekonomiyle ilgili bir kanun çıkarırken eğitim bilimcilere, eğitim bilimiyle ilgili bir kanun çıkarırken ekonomistlere mi soracağız biz?

MUHARREM İNCE (Yalova) – O zaman Sayın Bakan vekili dinlemiyor, Recep Bey'i dinliyor!

RECEP GÜRKAN (Devamla) – Şimdi, Sayın Bakan dün akşam komisyonda biraz fazla gerdik. Onun için burada da çok üstüne gitmeyelim diyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ÖMER DİNÇER (İstanbul) – Yüzüm gülüyor, siz rahat olun. Ben dinliyorum sizi.

MUHARREM İNCE (Yalova) – O zaman hanımefendiyi dinlemiyorsunuz. İkisini birden mi dinliyorsunuz?

RECEP GÜRKAN (Devamla) – Sayın Bakanın -dün akşam komisyonda bir vekilimiz öyle dedi- beyninin her iki lobu da çalıştığı için hem onu hem beni dinleyebilir. Doğaldır.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; sizden bir kez daha şunu istiyoruz. Lütfen, şu getirdiğiniz ve dünyada bir benzeri olmayan, hazırlanış biçimiyle, getiriliş biçimiyle bir benzeri olmayan 4, 4, 4 teklifini geri çekin.

Sendikaları çağıralım. Sizi de çağıralım, siz de buyurun Sayın Vekilim, siz de katkı verin. Eğer çocuklarınız varsa -ki vardır- siz de katkı verebilirsiniz. Bu 4-4-4 herkesi ilgilendiriyor, Ahmet'i, Mehmet'i, Hüseyin'i değil, herkesi ilgilendiriyor.

Bakın, beş yaşında çocukları hiçbir pedagojik ilkeye uymadan, hiçbir eğitim bilim ilkesine uymadan, hiçbir fiziksel gelişmesine bakmadan birinci sınıfa alacağız. 80'lerde bu yöntem denendi. Hatırlayanlar bilirler, Vehbi Dinçerler'in döneminde altı yaş uygulaması pilot olarak uygulandı bu ülkede dört yıl ve o çocukların hepsi bir sürü psikolojik travmayla okul yaşamlarında başarısız oldular. Şimdi, önümüzdeki yıl biz 1 milyon 200-1 milyon 300 bin çocuğu almış, yetmiş iki ve yetmiş iki ayın üzerindeki yaklaşık 2 buçuk milyon çocuğu aynı sınıflara, birinci sınıfa okuması için koyacağız. Bu çocukların hepsi yarın öbür gün bize lanet okuyacaklar, bize kahredecekler ve biz bu ülkenin en değerli varlığı olan çocuklarımızı sırf birileri kendi kafalarına göre, kendi ideolojilerine göre birtakım şablonlara sokmak istiyor diye bu çocuklarımızı kaybedeceğiz. Buna hakkımız yok, buna yetkimiz yok.

MEHMET ŞEVKİ KULKULOĞLU (Kayseri) – Onların o yaşta çocuğu yok Sayın Vekilim.

RECEP GÜRKAN (Devamla) – Başbakan “3 çocuk yapın.” dedi ya.

MEHMET ŞEVKİ KULKULOĞLU (Kayseri) – Ama onların yok demek ki o yaşta çocukları.

RECEP GÜRKAN (Devamla) – Yoksa da yaparlar yani Başbakanı dinleyecekler.

MEHMET ŞEVKİ KULKULOĞLU (Kayseri) – Bir anne-baba olarak razı olacaklar mı bakalım çocuklarının bu şekilde istismar edilmesine?

RECEP GÜRKAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, eğitim yasası 4-4-4 Parlamentaoya geldiğinde umuyorum ki akliselim galip gelir, parmaklar çalışmaz, vicdanlar çalışır, kanaatler çalışır, yürekler çalışır.

MEHMET ŞEVKİ KULKULOĞLU (Kayseri) – Boşuna bekliyorsun Sayın Vekilim.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sizin yüreğinizi...

RECEP GÜRKAN (Devamla) – Biz de sizin yüreklerinizi biliyoruz Arkadaşım, biz de sizinkileri biliyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gürkan.

Üçüncü konuşmacı Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Mesut Dedeoğlu, Kahramanmaraş Milletvekili.

Buyurun Sayın Dedeoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin daha müreffeh bir geleceğe sahip olması açısından gerekli olduğuna inandığımız üstün zekâ ve yetenekli çocukların ileride önemli roller oynayacak yetişkinler hâline gelmesi ve ülkemizin gelişimine katkı sağlamak amacıyla vermiş olduğunuz Meclis araştırması üzerinde söz almış bulunuyorum, bu vesileyle yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yapılan bir araştırma sonucuna göre üstün zekâlı olarak doğan bir bebeğin normallere göre işitsel ve görsel uyarılara daha çok tepki verdiği, daha az uyku ihtiyacı duyduğu ve daha büyük yaştaki çocuklarda görülen yüz ifadelerini sergilediği belirtilmiştir. Bu kişiler, kendi yaşitlarından rastgele seçilmiş bir grubun yüzde 98'inden daha üstündür yani toplumu oluşturan bireylerin yüzde 2'lik bir kısmı bu özelliğe sahiptir. Bu nedenle, üstün zekâlı çocukların, erken yaşta fark edilmesi ve yeteneklerine uygun bir çerçevede yetiştirilmesi son derece önemlidir.

Üstün veya özel yetenekli çocuklar, zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda özel yetenekleri -çabuk ve kolay öğrenilir fikir ve hipotezleri test etmeye yönelik deneyler yaparlar- fen ve teknik açıları kullanabilir ve bunlara vakıf olurlar, yanlış ve doğruyu seçme güçleri fazla olup, kavrama ve akılda tutma süreleri yüksek olup ders başarıları da yüksektir. Bu çocuklarımızın tespiti, eğitimi ve izlenmesi sistemi politikası açık bir şekilde tanımlanarak kurumsal ve devamlılık arz eden bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Üstün zekâlı çocukların istek ve ihtiyaçlarıyla sorunlarını şu şekilde sıralayabiliriz: Her çocuk gibi üstün zekâlı çocuklarda fiziksel aktivitelerle ilgilenmeye ihtiyaç duyarlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üstün zekâlı çocuklara da diğer çocuklara sağlandığı gibi koşmak, zıplamak, atlamak, tırmanmak gibi basit eylemlerinden, salıncakta sallanmak, top oynamak, futbol, basketbol, voleybol, yüzme gibi sportif faaliyetlere kadar pek çok fiziksel etkinliklerle diğer çocuklarla birlikteyken ilgilenbilme imkânı sağlanmalıdır.

Üstün zekâlı çocukların yetenekleri geliştirebilmelerine yönelik verilecek eğitimin yanı sıra, kendilerine uygun imkânların sağlanmasına da ihtiyaç vardır. Örneğin, okul öncesi çağıdaki üstün zekâlı bir çocuğun yeteneklerini geliştirebilmesine ortam ve imkân sağlamanın yolu onun anaokuluna gitmesiyle başlayacaktır. Çocuk anaokulunda yeteneklerini gösterebileceği ve fiziksel gücünü ortaya koyabileceği çeşitli etkinlikler ve imkânlarla karşılaşır.

Üstün zekâlı çocuklar, farklı yaş gruplarından ve farklı sınıflara devam eden, kendileriyle benzer özelliklere ve yeteneklere sahip çocuklarla iletişim kurmaya ihtiyaç duyarlar. Bu nedenle, onlara, okuldaki sınıf ve kulüp çalışmalarına katılma imkânı sağlanmalıdır.

Üstün zekâlı çocuklar direktif almaktan hoşlanmazlar. Kendilerine verilen direktifler doğrultusunda hareket etmeleri beklenirse tepkilerini çeşitli şekilde dile getirirler. Direktiflere karşı gösterdikleri bu olumsuz yaklaşımın altında yatan nedenlerden biri de, potansiyel olarak sahip oldukları liderlik yeteneğidir. Bu özellikteki çocuklar, bu konuda rehberliğe de ihtiyaç duymalarında başvurabilecekleri ve danışabilecekleri kişi veya kurumlara ihtiyaç duyarlar.

Üstün zekâlı çocuklar, daha fazla bilgiye ulaşabilmek için okul kütüphanesindeki kaynak çeşitliliğine ihtiyaç duyarlar.

Üstün zekâlı çocuklar okuldaki derslerini fazla çaba harcamaksızın takip edebildikleri için, öğrenim hayatları boyunca uzun süreli, düzenli ve planlı ders çalışma alışkanlığı kazanamazlar. Bu nedenle, onların, eğitim yaşantılarının başından itibaren uzun süreli, düzenli rehberliğe ihtiyaçları vardır.

Üstün zekâlı çocuklar, kendilerini yetiştirebilecekleri, yeteneklerini sergileyebilecekleri, görüşlerine önem veren, çabalarını dikkate alan, düşüncelerini uygulama fırsatı bulabilecekleri fiziksel ortam ve koşullara sahip bir okulda eğitim alma ihtiyacı duyarlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üstün zekâlı çocukların bu ihtiyaçlarını karşılamak için Mili Eğitim Bakanlığınca açılmış olan bilim ve sanat merkezlerinde yaşanan bazı sorunları şu şekilde sıralayabiliriz:

Bilim sanat merkezlerinin birinci sıkıntısı yönetmeliğinin olmaması ve hâlen yönerge ile yönetiliyor olmasıdır. Bu yüzden bilim sanat merkezi yöneticileri zaman zaman sıkıntılar yaşamaktadırlar.

İlk olarak, BİLSEM'lere öğrenci başvurusu çok yoğun olduğu ve burada uygulanacak testler uzmanlık istediği için Millî Eğitim Bakanlığına bağlı diğer okullardan testlerle ilgili sertifika sahibi diğer öğretmenler görevlendirilmektedir ama bilim sanat merkezleri Millî Eğitim Bakanlığını ilgilendiren hiçbir yönetmelikte geçmediğinden bu öğretmenlere yapmış oldukları sınav değerlendirme çalışmaları için hiçbir şekilde ücret ödemesi yapılmamaktadır. Bu durum sınavların sağlıklı bir şekilde yürütülmesini engellemektedir. Taşradaki birçok bilim ve sanat merkezi bu sınavlarla ilgili ücret onayını valiliklerden almakta ve ücret ödemektedir ama ilgili ilin millî eğitim müdürlüğü Bakanlığa bu konu hakkında görüş sorduğunda Bakanlık maalesef olumsuz cevap vermekte ve birçok mağduriyet oluşmaktadır. Bu durumda BİLSEM yöneticileri sınav uygulayarak öğrenci seçmek durumunda olduklarından bu ücretleri ödemek durumunda kalmaktadırlar.

Bilim sanat merkezleriyle ilgili bir diğer sıkıntı, öğrencilerin kayıtlı oldukları ilköğretim okulu ve liselerde eğitimlerini gördükten sonra kalan zamanlarda haftada iki veya üç gün BİLSEM'lere devam etmeleridir. Şöyle ki: Okulunda sabahçı olan öğrenci öğleden sonra, öğleden sonra olan öğrenci sabah, tam gün olan öğrenci ise akşam devam edebilmektedir. Bu noktada özellikle okulu tam gün olan öğrencilerin hafta içi akşam grubuna devam etmeleri ulaşım güçlüğünden dolayı mümkün olmamaktadır.

Birçok ildeki bilim ve sanat merkezlerinde hafta sonu eğitim Millî Eğitim Bakanlığı izin vermemesine rağmen yine ildeki yöneticilerin valiliklerden olur alması ile yapılmaktadır. Bu noktada hafta sonu eğitimi için Millî Eğitim Bakanlığına resmi yazı ile başvuran bilim sanat merkezleri olumsuz cevap almaktadırlar.

Bu durum hem bilim sanat merkezi yöneticilerini zor durumda bırakmakta hem de geleceğin bilim insanları, yöneticileri, sanatçıları olacak üstün zekâlı, özel yetenekli öğrencilerin yetenekli oldukları alanda özel eğitim alma hakkını zora sokmaktadır.

Ayrıca, birçok ilde sadece bir tane bilim sanat merkezinin olması ve bilim sanat merkezlerinin ulaşımı zor yerlerde açılması dolayısıyla bu durum öğrencilerin bu kurumlara servis ile taşınması zorunluluğunu getirmektedir fakat öğrencilerin taşıdığı güzergâhlar diğer ilköğretim okulları ve liseler gibi olmadığı için öğrenci velilerinden servis ücreti olarak fahiş fiyatlar istenmektedir. Bazı öğrenci velileri bu fiyatları karşılayamadıkları için çocuklarını gönderememektedirler.

Bilim sanat merkezlerine ulaşım zorluğu, ders programlarından dolayı öğrencinin BİLSEM'e sağlıklı devam edememesi, birçok merkezin gerek fiziki imkânlarının gerekse fizik, kimya, biyoloji, bilgisayar ve buna benzer özelliklerinin ve laboratuvarlarının yetersiz durumda olduğu ortadadır.

Bütün bu olumsuzluklar göz önünde bulundurulduğunda kurumlardan geleceğin liderlerini ve bilim adamlarını yetiştirmek, maalesef, Bakanlığımızın ilgisizliği sebebiyle sadece idealist öğretmenlerin omuzlarına yüklenmiş bulunmaktadır. En kısa sürede hem öğrencilerimizin hem de öğretmenlerimizin içinde bulunduğu sıkıntılar çözüme kavuşturulmalıdır.

Araştırma önergemizin hayırlara vesile olması ve bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dedeoğlu.

Dördüncü konuşmacı Sayın Halide İncekara, İstanbul Milletvekili.

Sayın İncekara, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün ciddi bir konuyu konuşuyoruz. Ben 2006 yılında hem kendi partimdeki arkadaşlarla hem muhalefetteki

arkadaşlarla üstün yetenekleri çocukları konuştuğum zaman pastanın kaymağından ya da kremasından bahsediyorum gibi algılandı. “Ya, o kadar derdimiz varken şimdi bunun da sırası mı? Zaten, Allah onlara vermiş bir nimet, akıllılar, zekiler –sanki- kendi problemlerini de çözebilirler.” gibi ve 2006’dan beri dilim döndüğünce her yerde anlatmaya çalışıyorum. Tabii, bu arada sivil toplum örgütleri, üniversiteler de aynı gayret içindeler. Evet, öncelikli problemlerimiz vardı ama bunun da öncelikli problemlerimizden biri olduğunu maalesef ihmal ettik. Geçen dönemde verilmiş araştırma komisyonu önergelerimiz vardı ama dönem kapanınca, yeni dönemde kadük oldu ve sizlerle birlikte, sanıyorum dört partinin de önergeleriyle inşallah bugün bu araştırma komisyonu kurulmuş olacak.

Niçin “üstün yetenekli” ya da “zekâlî” dediğimiz çocukları konuşuyoruz? Konuşmazsak hayatımızda neler eksilir? Benim idrakim, 2006-2007 döneminde çocuklarda artan şiddet eğilimini, çalışırken önüne gelen, cezaevlerinde ziyaret ettiğim suça itilmiş çocuklarla muhabbetlerimde gördüklerim, daha sonra, 2’nci dönemde, 23’üncü Dönemde de kayıp çocuklarla ilgili ve çocukların mağduriyetini gidermekle ilgili komisyon çalışmaları sırasında bir şeyi fark ettik ki, evet, “üstün yetenekli ve zekâlî” dediğimiz çocuklar büyük mağduriyet yaşıyorlar. “Nasıl yani?” diyebilirsiniz. “Sınıfta herkes anlatırken onlar çabuk anlıyorlar, matematik problemlerini çabuk çözebiliyorlar. Olur mu be Halide Hanım?” çok duydum bu sözleri ama emin olun, sekiz yaşındaki bir çocuğu, on iki yaşındaki bir çocuğu -altı aylık bir çocuğu- bebek mamasıyla beslemek gibi. Erken yaşta zekâsını tespit edemediğiniz, göremediğiniz, zihinsel ve ruhsal ihtiyacını karşılayamadığımız çocuk, toplumda yapayalnız, arkadaşsız, dostsuz, iletişimsiz, sınıfında yabancı, karşıdakilerin onun için düşündükleri farklı, ya horluyorlar, öteliyorlar yahut da fazlaca iltifat gösteriyorlar. Peki, evdeki anneler, babalar? Emin olun, depresyon tedavisi gören çok üstün yetenekli çocuk annesi babası tanıyorum çünkü çocuğunuzun sorularına cevap veremediğinizde, iletişim dilinizi kuramadığınız zaman, evinizde maalesef kötü bir ilişkiler halkası oluşuyor. Bu çocuklar çok merhametli ve adalet duyguları gelişmiş oluyor. Erken algıladıkları, önsezileri kuvvetli olduğu için, öğrenmeleri erken olduğu için, daha büyük yaştakilerle çabuk arkadaşlık kuruyorlar. İşte, maazallah, o sırada siz, eğitim kuvvetiyle çocukla bütünleşemezseniz onlar sokakta suçla bütünleşir hâle geliyorlar. Liderlik davranışları, ön sezgileri, herkesten daha hızla düşünebilmeleri, onları belki çoğumuzun aklına gelmeyen suçlara itebiliyor. Biz bunları hiç arzu etmiyoruz. Peki, daha da acı olan bir şey var. Ben, çocukların nüfuslarını ve sayılarını gördüğümde çok üzüldüm çünkü benim ülkemde üstün yetenekli ya da zekâlî diyen sayılar kadar bütün nüfusu olan ülkelerden ben teknoloji satın alıyorum, düşünebiliyor musunuz? Sizin üstün yetenekli ve zekâlî dediğiniz çocuklarınızın nüfusu kadar o ülkelerin tüm yaş nüfusu var ve biz gidip onlardan insansız uçaklar satın alıyoruz, biz gidip onlardan teknoloji satın alıyoruz, adama gülerler.

İşte, eğer bir toplumun sorunlarını çözmek istiyorsanız sorunları çözerken sorunların sebeplerini ortadan hızlı kaldıracak yetenek sahibi, çözüm kabiliyeti belki bizlerden çok daha fazla olan bu insanlara, bu çocuklara daha öncelik tanımamız gerekiyor. Biz bu araştırma komisyonunu kurduğumuzda, inşallah, bu çocukları tanımlayan, bu eğitimi kolaylaştıran yasaları çıkardığımızda, onlara iyilik yapmış olmayacağız, biz, 70 milyon bu topluma iyilik yapmış olacağız. Demin Hocam, birisi söyledi, özellikle Anadolu’da çocuk oranları daha fazla çünkü problemle daha çok mücadele ederken problem çözme kabiliyetleri gençlerimizin daha hızlı geliyor. Mesela, bir örnek vereyim: İsmi veremeyeyim, dokuz aylıkken konuşmaya başladı, iki yaşında bir televizyon kanalını izleyerek İngilizceyi öğrendi, altı yaşında ileri derecede keman çalmaya başladı ve astronomiyle ilgileniyor. Kendisini “Zekiyim, saygılıyım, sevgi doluyum.” diye tanımlıyor. Görseniz, bunlar bıcı bıcı, şu kadar çocuklar ama değerseniz altın çocuk oluyorlar, ilgilenirseniz altın çocuk oluyorlar; ilgilenmezseniz cezaevlerinin hücrelerinde, maalesef, başka dünyalara dalıp gidiyorlar. Evet, bunun için üstün yetenekli ve zekâlî çocuklarımızın eğitimiyle ilgilenmek bizim boynumuzun borcu diye düşünüyorum.

Peki, “Madem Allah akıllı çocuklar vermiş bu ailelere, e, okutursanız çocuklarınızı.” dediğinizde, maalesef, bu çocukların eğitimleri o kadar ucuz değil, eğitim araç gereçleri de bu kadar kolay ulaşılabilir değil. İstanbul’da ve Anadolu’nun birkaç yerinde kurulmuş özel vakıf ve dernek okulları var fakat şuna dikkatinizi çekerim: Burada, kürsüde birtakım şeyleri söyleyemiyorum. Üstün yetenekli ve zekâlî çocuklarımızın bir kısmının, maalesef, art niyetli amaçlar için de kullanılma şansı olabiliyor. Kimlerin bu çocuklarımızı nelere hizmet edebilir duruma getirdiğini düşünmek bile istemiyorum. Evlatlık alınıp götürülenler... “Kimdir?” diye sormayın bana, “Nasıl?” diye de sormayın. Alınıp aileden, okutmak üzere başka yere götürülenler... Çünkü gerçekten bunlar bir hazine gibi. İşlendiği zaman hepsi bir pırlanta, bir mücevhere dönüşüyor ama farklı yolda işlendiği zaman çok iyi hırsız, çok iyi yankesici ya

da çok iyi bilgisayar suçlusu hâline gelebiliyorlar.

Evet, arkadaşlarımızın çoğu üstün yetenekli ve zekâlı çocukların tanımlarını yaptılar. Bunlar çok kelime hazinesine sahip, mükemmel bir hafızaları, merakları, yaşlarına göre olgunlukları, adalet ve merhamet duyguları gelişmiş...

Bakin, son yıllarda hep şu konuşulur ya siyasette: “Siyasetin lider problemi var.”, “Siyasetin kadro problemi var.”, “Bürokrasinin lider problemi, kadro problemi var.” İşte, bu çocuklarımızı, bu nesilleri ele alamadığımız için... Bunları ele aldığımız zaman, bunları iyi yetiştirdiğimiz zaman ben bunların içinden çok Recep Tayyip Erdoğanlar çıkacağını düşünüyorum. (MHP sıralarından “Yaa!” sesleri)

MUHARREM İNCE (Yalova) – Ortalık yanık yağ kokusu oldu.

HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Yaa. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

Evet, ben bu saatten sonra fazla meşgul etmeyeyim. Arkadaşlarımla da demin iddiaya girdim, şu kadar dakikayı doldurmayayım...

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Yalnız bir kişiyi tespit edebilmeniz çok enteresan ya!

HALİDE İNCEKARA (Devamla) - “Sen erken bitir o zaman.” dediler.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Çok gayret sarf ettiniz herhâlde 75 milyonun içinden...

HALİDE İNCEKARA (Devamla) - Ben, bu arada, sadece sorumluluğun Millî Eğitim Bakanlığına ait olduğunu düşünmüyorum. Millî Eğitim Bakanlığı nihayetinde bize taşeron eğitim veren, taşeron eğitim veren bir Bakanlık. Çocukların hukuk ve hakkının esas sahibi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız. Bence bütün çıkan yani o komisyonlarda görüşülen eleştirdiğiniz tekliflerin de bir tarafında durması gerekenin Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olduğunu düşünüyorum çünkü çocuğun hukukundan ve hakkından sorumlu olan Bakanlık orası. Bu konuda da YÖK’ün, DPT’nin, Millî Eğitim Bakanlığının ve TÜBİTAK’ın iş birliği içinde çalışması gerektiğini düşünüyorum.

Peki, niçin araştırma komisyonu kuruyoruz? Millî Eğitim Bakanlığının akli yetmiyor mu? Bir araya geliverseler, düşünürseler, bunları yapıverseler diye. Yok, maalesef bazen akılları yetmiyor, bazen güçleri yetmiyor, bazen iş birliği yapmak kamu kurumlarının içinde çok zor oluyor ama araştırma komisyonu şöyle bir şey sağlıyor: Bir kere, bütün partilerin üyeleri orada olduğu zaman birlikte tartışma, istişare etme, yerinde ziyaret etme, akademisyenleri çağırma, bakanlıktan görevli arkadaşları... Bir ortak akıl oluşuyor ve oradan çıkan sonuçlar -ki bunu iki araştırma komisyonu başkanlığı yaptığımda gördüm- bütün muhalefet partileri özellikle çocuk ve eğitim söz konusu olduğunda gerçekten çok iyi bir uzlaşma gösteriyorlar ve o araştırma komisyonu sonuçlarını bugün bakanlıklar hayata geçirdiği için çok iyi sonuçlar alabiliyoruz. Tabii hepsinden memnun olmayabilirsiniz, saygım var ama çoğunlukta mutabakat içinde olarak yaptıklarımızdan iyi sonuçlar aldığımızı düşünüyorum. Onun için bu araştırma komisyonu belki de 2002’den bu yana yaptığımız icraatların içinde en önemli, en etkili, en faydalı ve tarihe nakşedecek faaliyetlerden biri olacağını düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum, hayırlı uğurlu olsun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Başkanım, yanık kokusu var, itfaiyeyi çağıralım!

HALİDE İNCEKARA (Devamla) - Vaktim var yedi saniye...

MUHARREM İNCE (Yalova) – “Yanık yağ kokusu var.” dedi.

HALİDE İNCEKARA (Devamla) - Ne var?

MUHARREM İNCE (Yalova) – Yanık yağ kokusu...

HALİDE İNCEKARA (Devamla) - Ha, yağ kokusu... Olabilir, hiç gocunmam vallahi. Benim gibi lidere sahip olun, siz de yağ çekin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İncekara, teşekkür ediyorum.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Yirmi sene önce başkası için söylüyordunuz Halide Hanım bu sözleri. Onları da biz biliyoruz yani.

BAŞKAN – Bir sonraki konuşmacı Sayın Kerim Özkul, Konya Milletvekili.

Sayın Özkul, buyurun.

Sayın Özkul yok mu efendim?

Sayın Tülay Selamoğlu, Ankara Milletvekili.

Sayın Selamoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ adına söz almış bulunuyorum.

Şu an gelinen noktada üstün zekâlılarla ilgili, özel yetenekli çocuklarımızla ilgili tüm tanımlar, sıfatlar

anlatıldı ama Eflatun'un deyimiyle bu çocuklar "altın çocuklar." Altın çocuklar öyle bir şey ki onlarla yaşamak gerçekten çok zor. Böyle bir deneyim yaşamış biri olarak konuşuyorum, doymak bilmeyen merakları yüzünden ilk başta aileleri çok ciddi sıkıntılar çekiyor. 0-2 yaş arasında kelimelerin gücünü görüyorsunuz onda, eş sesliler, anlamdaş kelimeler ama bu "Neden?" sorusunu getiriyor. Niye aynı şey ayrı iki kelimeyle anlatılıyor ya da iki aynı kelime niye ayrı eşyalar üzerinde ya da sıfatlar üzerinde kullanılıyor?

Şimdi, bunlardan sonra üç-beş yaş arası inanın korkunç bir dönem aileler için. Üç-beş yaş arasında aklınıza gelebilecek her türlü soru soruluyor. Bu sorular sorulurken de aileler şunu düşünüyorlar: "İnşallah bildiğim yerden çıkar, inşallah bu konuda cevap verebilirim, inşallah çabuk öğrenebilirim." Bu deneyimi yaşadığım dönemde İnternet daha yoktu, İnternet inanın çok büyük bir destek oldu bu ailelere çünkü konunun nereden çıkacağını bilmiyorsunuz. Üç yaşındaki bir çocuğa nükleer füzyonu anlatmak için tekrar çalışmanız gerekiyor ve ona anlatabilmeniz gerekiyor. Bu çocukların o kadar meraklı olmasını anlayamıyorsunuz ama meraklarını tatmin etmek zorundasınız, etmediğiniz zaman onun yaşadığı sıkıntı çok büyük oluyor. Meraklarını tatmin ettiğiniz zaman da bu sefer sosyal hayatta, okulda sorunlar yaşamaya başlıyorlar. Bu sefer o çevrenin ona uyum sağlaması ya da onun o çevreye uyum sağlaması için kendisini zorlaması gerekiyor; gerçekten çok zor. Ama özellikle üstün yetenekli potansiyelinin değerlendirilmesinde tarihsel tek nokta var: Enderun. Dünyada ilk uygulama enderun mektepleri ve enderun mekteplerinin yapısına baktığımızda, Osmanlı, o dönemde tüm yetenekli özel çocukları buralara almış ve bu çocukları devlet yönetiminde ve bilimde, sanatta kullanmış. Ama özellikle üstün zekâlı çocukların mevcut potansiyelini arttırmak için sizin bir şey yapmanız gerekmiyor; onun merakları ve arayışları onu yükseltiyor ama kilitlendiği nokta en kötü nokta.

Eğer çocuk, özellikle matematik zekâsı ya da fen zekâsı yüksek bir çocuk kafasındaki soruya cevap bulamazsa uyku sorunu yaşamaya başlayabiliyor, ilaçlar kullanmanız gerekebiliyor ama bunlar gerçekten aileyi çok yıpratıyor.

Üstün zekâlı çocuklarla ilgili Dünya Üstün Yetenekli Çocuklar Konseyi Başkanı Doktor Wu-Tien Wu'nun bir sözü var, diyor ki: "Üstün zekâlı çocuk yaşlılarından farklıdır. O büyüyünce ya Einstein gibi dünyaya faydalı bir bilim adamı ya da Hitler gibi bir diktatör olur." Wu'ya göre üstün zekâ ve yetenekteki çocuğun eğitimi çok önemli; doğru eğitimle bu çocuklar insanlık tarihine geçecek işler yapabilirler, yanlış eğitim ise onları dünyanın başına bela edebilir.

Üstat Cemil Meriç, deli ile dâhi arasındaki farkı "İncecik bir çizgi." olarak tarif ediyor.

Biz şunu biliyoruz; İbni Sina bugüne kadar yaşamış o altın çocuklardan en önemlilerinden çünkü on yaşında tıp âlimi unvanını alıyor ama bu altın çocuk olarak İbni Sina iyi bir müzisyen değil. Picasso çok üstün yetenekli bir insan kabul ediliyor resim alanında ama o da matematikten hiç anlamıyor. Mozart da müziğin dâhi çocuğu olarak kabul ediliyor ama o da resim yapamıyor, matematik ya da fizik ya da tıp, herhangi bir şeyden anlamıyor.

Bu yetenekler bireye özel gelişiyor. Önemli olan, bu çocukların, altın çocukların özelliklerini bulup onları tatmin edebilmek, hem ülkeye hem dünyaya faydalı hâle getirebilmek.

Cumhuriyet döneminde çıkan Harika Çocuklar Yasası'yla biz özel yetenekli, sanatta yetenekli çocukları eğitime yurt dışına göndermeye başladık ama bunun ülkemize, sanatın gelişmesine çok fazla etkisi olmadı, geri dönüşler olmadı çünkü. Şimdi, BİLSEM'ler var; yirmi dokuz tane BİLSEM var biliyorsunuz. Yirmi dokuz BİLSEM tabii ki yeterli değil ama ilk çabalar, inanın, bu dönemlerde gerçekleşiyor.

Şimdi, Amerika üstün yetenekli çocuklara önem verip eyaletlerde üstün yetenekli çocukların tespit edilmesi için çalışmalar yaparken, Almanya, Rusya, İsrail bu konuda ciddi programlar yaparken bizim bu programlarda geç kalmamız bizi gerçekten üzüyor. Özel programların uygulanması için, inşallah, elimizden geleni yapacağız; bu yetenekli, nadir bulunan çocuklarımızın geleceğin liderleri, bilim ve fikir insanları, sanatçıları olmaları için elimizden geleni yapacağız. Bu komisyonun kurulmasıyla başlayacak bunlar ama bu serveti, bu millî serveti heba etmeyeceğiz.

Öyle ilginç sorular gelebiliyor ki bir tane anımı anlatmak istiyorum. Televizyon izlerken, ateş için oksijen gerektiğini fark ediyor benim deneyimimde. Oksijenin nerede olduğunu sordu bana. Atmosferi anlatmak zorunda kaldık, dünyayı anlattık, yer çekimini, merkezkaç kuvvetini bildiğimiz kadarıyla, bulabildiğimiz her türlü bilgiyi anlattık. "Peki, uzayda oksijen serbest dolaşıyor mu?" dedi, "Hayır." dedik. "Yani bir yerde sınırlanması lazım ve ateş için oksijen gerekiyor." "Peki, o zaman güneş nasıl yanıyor güneşte atmosfer yoksa?" dedi.

O nükleer füzyon olayını o zaman birinden öğrenip, bir bilim adamını, bir bilim insanını bulup bu konuda onun anlatmasını sağlamamız gerekiyordu çünkü o, onu rahatsız etmeye başlıyor çünkü güneşe bakıyor ve sadece bu soruyu soruyor: “Nasıl yanıyor?” Hep soru bu. Gece uyurken bununla ve sabah uyanıp gözünü açtığında “Güneş nasıl yanıyor?” Gerçekten çok zor, çok değerli çocuklarımız var. Bu altın çocuklarımızı inşallah çok daha gelişmiş bir bilim ortamı içerisinde, sanat ortamı içerisinde yetiştireceğiz. Ama bizim çocuklarımız, inanıyoruz ki bu ortamda yetişen çocuklarımız hem ülkemizin geleceğini sağlayacaklar hem dünyanın geleceğini onlar belirleyecekler.

Çok teşekkür ediyorum. Bu komisyonun kurulmasına gerçekten çok büyük ihtiyaç olduğuna inanıyorum ve bu çalışmalar için desteklerinizi bekliyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Selamoğlu.

Önerge sahipleri adına son konuşmacı Yalova Milletvekili Sayın Temel Coşkun.

Sayın Coşkun, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; üstün zekâlı çocukların değerlendirilmesi ve istihdamı konusunda vermiş olduğum araştırma önergesi üzerine söz almış bulunuyorum, yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu hafta gerçekten eğitimin ağırlıkta olduğu bir haftayı yaşıyoruz. Millî Eğitim Komisyonumuzda görüşülen kanun teklifiyle ve Genel Kurulda çok önemli bir konu olan üstün zekâlı çocuklarımızın değerlendirilmesiyle alakalı olumlu ve hayırlı neticelerin çıkacağını ümit ediyorum ve bu konuda yüce Meclisimizin önemli bir katkı sağlayacağını da düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, gelecek vadeden çocukların tespiti üzerinde ülkemizdeki en ciddi çalışma bilim ve sanat merkezleri tarafından yapılmıştır. Bilim ve sanat merkezleri sınıf seviyesinin belirlenmesinde bölgesel şartları da dikkate alarak ilköğretime devam eden öğrencileri sınıf öğretmenlerinin önerileriyle tanımlamaya ve bu tanımlama sürecini kısaca aday gösterme, grup taraması ve mülakat olarak özetlemek gibi çalışmalarla devam etmiştir. Öğrencilerin yalnızca değerlendirme sınavlarıyla alındığı bu merkezlerde yeteneğe yönelik bir değerlendirme yapılmaktadır. Bu durum, sanatsal ve el becerilerine yönelik yetenekli öğrencilerin bu merkezden yararlanmasına neden olmuştur.

Türkiye’de toplam 62 bilim ve sanat merkezinde yaklaşık 10 bin öğrenci eğitim görmektedir. Bu sayı yaklaşık 11 milyon ilköğretim öğrencisi dikkate alındığında hedef kitlenin yarısı durumunda bile değildir. Diğer taraftan, bilimsel çalışmalar gelişmiş ülkelerin üstün zekâlı, yetenekli birey oranlarını en az yüzde 5 olarak vermektedir. Kore’de bu oranın yüzde 10 ile 15 arasında olduğu tespit edilirse, Kore, bu öğrencilerin büyük bölümüne özel eğitim sağlayan ülkelerin en başında gelmektedir. Kore’nin bu öğrencilere yüksek oranda ulaşması eğitim sistemine koyduğu bir kanun ile gerçekleşmiştir. Türkiye’de ise tanımlanan öğrencilere özel eğitim sağlama oranı yaklaşık yüzde 40 civarındadır. Ancak sağlanan bu eğitim tam değil, kısmi zamanlı olarak bilim ve sanat merkezlerinde verilmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de üstün zekâlı, yetenekli öğrencilere özel eğitim veren tek kurum Özel Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesidir. Tam zamanlı ve oldukça başarılı uygulamaların yürütüldüğü kurumda gelecek vadeden öğrencilerin iyi bir eğitim almaları sağlanmaktadır. Türkiye’nin bu tür eğitim kurumlarını kısa sürede artırması önemli bir dönüm noktası olacaktır.

Bilimsel araştırmalar çocuğun kendi kendine çevresiyle etkileşerek geliştirebileceği, bilimsel kapasitenin dışında çevresindeki yetişkinlerle ve diğer çocuklarla etkileşerek geliştirebileceği bir gelişmeye açık alandan bahsetmektedir. Bu yüzden, başarılı, gelecek vadeden üstün zekâlı çocukların tespitinde ve eğitiminde sosyal ve çevre faktörleri çok büyük önem arz etmektedir. Toplumu oluşturan bireyler farklı zekâ seviyelerine sahiptir. Bunların yaklaşık yüzde 95’i normal zekâ seviyesindeki bireylerden oluşmaktadır. Geriye kalan yüzde 5’lik bölümün yüzde 2’lik kısmı üstün zekâlı bireylerden, yüzde 3’lük kısmı ise alt zekâ grubuna mensup bireylerden oluştuğu tahmin edilmektedir. Ortalama bir insan beyin kapasitesinin ancak yüzde 1,5’ünü kullanabilmektedir.

Değerli milletvekilleri, 20’inci yüzyılın eğitim anlayışına önemli katkı sunan eğitim bilimci Benjamin Bloom, insan yaşamının ilk dört yılının zihinsel gelişmenin en kritik dönemi olup ilk dört yıl içinde eğitimsel uyarıların çok önemli olduğunu ve zekâyı artırdığını, çocukların on sekiz yaşına kadar gösterdikleri okul başarısının yüzde 33’ünün sıfırla altı yaş arasındaki kazanımlarla açıklanabildiğini ileri sürmektedir.

Eğitimde en gelişmiş ülkeler deyince akla gelen Finlandiya’da başarılı gelecek vaat eden üstün zekâlı öğrencilerin tespiti henüz çocuklar üç yaşına geldiğinde yapılmaktadır. Böylece daha o yaşlarda tespit

edilen yetenekleri ve eğilimleri doğrultusunda bir eğitim öğretim sürecine tabi tutulması mümkün olabilmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, 2012 bütçesinde de yine en büyük payı eğitime ayıran iktidarımız ve hepimize düşen sorumluluk, eğitimde kaliteyi gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarmak için bu kaynağın en verimli, en rasyonel şekilde kullanılması olmalıdır. Bu hususta eğitimin tüm paydaşlarıyla daha etkili bir iş birliği ve koordineli çalışma içinde olmak gerekir. Hep birlikte eğitimi sorunlarımızın değil çözümlerimizin adresi yapmalıyız.

Eğitimde fırsat eşitliği sağlayacak, aynı zamanda fırsatlarını değerlendirecek çalışmaları yeni dönemde de milletimizin hizmetine sunacağız.

Ülkemizde genç nüfus 11 milyon 500 binden fazladır. Avrupa'da genç nüfus hızla azalırken, iş ve iş gücü ciddi manada düşerken bizim gençlik gücümüz âdeta bölgesel fırsat hâline gelmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, özel eğitim okulu ve sınıf programları ile engelleri bulunan öğrenciler eğitimlerini normal okullarda akranlarıyla birlikte sürdürecektir yeterliliklere ulaştırmayı amaçlayan bir yaklaşımla hazırlanır. Vermiş olduğumuz araştırma önergesiyle nasıl ki yeterlilik kazandırmak için ayrıca bir yöntem geliştirilebilirdiyse, fırsat eşitliği kapsamında maddi destekler sağlanıyorsa yeteneklerin değerlendirilmesi için de bir yöntem geliştirilmesi şart olmuştur. İlköğretimde net okullaşma oranları yüzde 90,98 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında yüzde 98,41'lere yükselmiştir. Bu eğitim ve öğretim yılında yüzde 99'lar hedeflenmektedir. Stratejik Planda ise 2014 yılında yüzde 100'ü bütünüyle gerçekleştirmek hedeflenmiştir. Ortaöğretimde net okullaşma oranları, 2002 yılında yüzde 50,57 iken 2010-2011 eğitim-öğretim yılında yüzde 69,33'lere ulaşmıştır.

İktidarımız ve Bakanlığımız başarılı çalışmalarla eğitim ve öğretime olan ilgiyi arttırarak devam ettirmiş ve vaat edilen çocukların, üstün zekâlı çocukların ve normal çocuklarımızın önünü açmıştır. İlköğretim bilim ve sanat merkezleri yardımıyla tanımlayan bu öğrencilerin genellikle fen liselerine yerleştikleri görülmektedir. Ortaöğretime fen liselerinde tamamlayan üstün zekâlı bireylere yönelik yetersiz rehberlik ve yönlendirmelerle bu öğrenciler başarılı olacakları alanlardan çok popüler meslek alanlarına yönlendirilmektedirler. Doğru eğitim sistemi uygulamasının yanında doğru rehberliğin yapılmasıyla bu öğrenciler ülkemizin gelişmişliğine önemli katkı sağlayacaklardır. Üstün zekâlı çocuklarımızın sadece millî eğitim kurumuna sağlayacak katkısı düşünülmemelidir. Gelecek vadeden bu çocuklarımızın iş gücü sahaları ve istihdam alanlarına yeni istihdam alanları açılmalıdır. Hatta yeni bir sektöre ışık tutacak yeteneklerin keşfedilmesi lazımdır. Onun için Millî Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığımız, Kalkınma, Gençlik ve Spor Bakanlığımız, Bilim ve Teknoloji Bakanlığımız gibi bakanlıklarımızın ortak çalışması bu konuda önemli mesafelerin alınmasına sebep olacaktır.

Değerli milletvekilleri, inanıyoruz ki araştırma sonucunda ortaya konulacak yürürlükte hem çağına hem de kendisinden sonraki çağa ışık tutacak gençlerimizi ve çocuklarımızı keşfetmiş olacağız. Sadece doktorluk ve belli mesleklerin dışında onların her sahada yetişmesini ve koşmasını sağlayacağız.

Bu duygular içerisinde, araştırma önergesine vereceğiniz desteğe şimdiden teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

**BAŞKAN – Teşekkür ederim.**

Sayın milletvekilleri, Meclis araştırma önermeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Meclis araştırması açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meclis araştırmasını yapacak komisyonun 17 üyeden kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun çalışma süresinin Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip Üyenin seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun gerektiğinde Ankara dışında da çalışabilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyondan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek üzere 7 Mart Çarşamba saat 13.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 21.17